

InDret

Guia de la jurisprudència espanyola sobre productes defectuosos

(Versió actualitzada)

Joan C. Seuba

**Facultat de Dret
Universitat Pompeu Fabra**

Sonia Ramos

**Facultat de Dret
Universitat Pompeu Fabra**

Barcelona, Juliol 2002

www.indret.com

Abstract

El present treball sistematitza, mitjançant una constel·lació de casos segons el tipus de producte, la jurisprudència espanyola sobre danys causats per productes. Es pretén, amb això, d'una banda, mostrar l'evolució en aquest específic camp de la responsabilitat civil; i, per una altra, advertir que les regles de responsabilitat per productes no són l'única institució que permet la reparació dels danys que hagin causat.

Índex

Aliments	3
Aliments per a animals	4
Automòbils	4
<i>Airbag</i>	4
<i>Caixa de canvis</i>	5
<i>Cinturons de seguretat</i>	5
<i>Ruptura d'eixos/ancoratges de subjecció</i>	5
<i>Ruptura de gat elevador</i>	5
<i>Frens</i>	6
<i>Incendis</i>	6
<i>Pneumàtics</i>	7
<i>Segona mà</i>	6
<i>Túnel de rentada</i>	7
Bicicletes	8
Ampolles	7
<i>Que exploten</i>	8
<i>Amb un contingut perillós</i>	9
Calderes d'aigua	10
Dipòsits	11
Electricitat	11
Electrodomèstics	12
Elevadors	13
Extintors	13
Gas	13
Maquinària	15
Materials de construcció	16
Medicaments	17
Medicaments veterinaris	19
Mobiliari	19
Parcs d'atraccions	20
Pirotècnia	20
Productes químics	22
Productes químics per a plantacions agrícoles	22
<i>Conservants</i>	22

<i>Herbicides</i>	22
<i>Insecticides</i>	23
Productes sanitaris	24
Llavors	26
Canonades	26
Estris domèstics	26
<i>Encenedors</i>	26
<i>Escales</i>	26
<i>Olles a pressió</i>	27

Aliments ¹

1. SAP Astúries 4.2.92 (AC 1992, 258; MP: Francisco Tuero Aller). *Silvia R. L., María del Carmen i Mariana c. Celuisma, S.A.* Intoxicació produïda per la ingestió de pastís en mal estat durant un banquet de nocces celebrat a un hotel de la societat demandada. Diferents quanties indemnitzatòries segons els trastorns patits: 30.000 ptes., 100.000 ptes. i 1 milió de ptes. Criteris culpabilístics de responsabilitat.
2. STS, 1a, 18.3.1995 (RAJ 1995, 1964; MP: Alfonso Villagómez Rodil). *Ramón S. G. i altres c. Ernesto C. G., Benito C. G., Valentín C. G. i Hermanos Cantón, S.A.* Intoxicació per salmonel·la en àpat col·lectiu celebrat el 12.5.1986, a causa del subministrament de sarsuela de peix en mal estat. El JPI i l'AP estimen parcialment la demanda (*no consten ni els condemnats ni la quantia*). El TS desestima el recurs de cassació interposat per *Hermanos Cantón, S.A.* i confirma la seva responsabilitat contractual en tant que empresa subministradora dels aliments.
3. SAP Toledo 20.4.98 (AC 1998, 4749; MP: María Asunción Perianes Lozano). *Julián F. G. c. Rafael i Eloy O. L.* Reclamació de gairebé 1,5 milions de ptes. per ingestió d'aliments en mal estat servits en un banquet. Desestimació de la demanda al no provar-se la relació causal. Art. 1902 CC.
4. SAP Madrid 13.1.99 (AC 1999, 7021; Rosa Brobia Varona). *Manuela C. H. i altres c. Sodexo España, S.A.* Intoxicació per salmonel·la en centre escolar deguda a una crema allà preparada. Condemna establerta pel JPI i confirmada per l'AP de 460.000 ptes. Responsabilitat *ex arts.* 1902 i 1903 CC.
5. SAP Girona, Penal, 16.2.99 (ARP 1999, 167; MP: Adolfo García Morales). *Associació d'Usuaris de la Sanitat de les Comarques Gironines c. Joaquín B. S. (cap de cuina), Pere B. F. (administrador), Ramón M. S. (encarregat general), Manuel R. G. (gerent) i Mª Carmen R. C. (biòloga).* Intoxicació per salmonel·la, al juliol de 1992, de més de cent persones deguda a croquetes elaborades per Bellsolà, S.A. El Jutjat del Penal va absoldre als demandats dels delictes contra la salut pública i imprudència temerària amb resultat de lesions de què eren acusats. Sobre si correspon l'aplicació de l'art. 346.2 CP 1973: fabricació o venda d'objectes en la composició dels quals s'haguessin incorporat substàncies o productes de forma tal que el seu ús resulti nociu per a la salut. L'Audiència confirma la sentència: no hi ha incorporació voluntària; el bacteri causant de la infecció no és una "substància o producte"; l'article no és aplicable a aliments.
6. STS, 1a, 14.4.99 (RAJ 1999, 2822; MP: Román García Varela). *Félix C. R. c. Asociación Provincial Protectora de Subnormales de Ciudad Real (posteriorment, Asociación Protectora de Minusválidos Psíquicos de Ciudad Real), Pablo C. R. i Ubaldo M. M.* Mort de disminuït psíquic a causa d'intoxicació per salmonel·la procedent de la maionesa elaborada al centre on estava internat. Reclamació de 8 milions de ptes. realitzada pel pare. El JPI condemna al centre; l'AP revoca la sentència per considerar la mort de l'intern com un "simple accident imprevisible"; el TS revoca la sentència i confirma la del JPI. Condemna de 8 milions de ptes. Apreciació del nexa causal mitjançant presumpcions.
7. SAP Càceres, Penal, 11.5.99 (ARP 1999, 2182; MP: Pedro V. Cano-Maillo Rey). *María C. M. i altres c. Alfonso T. P. i Joaquín A. V.* Lesions a causa de triquinosi per consum de carn de porc. L'AP absol als demandats. D'una banda, els fets no són constitutius del delictes contra la salut pública (art. 363. 1 i 4 CP) que se li imputa al

¹ No s'ha inclòs en el present apartat l'anomenat "cas de la colça" (SSTS, 2a, 23.4.1992 [RAJ 1992, 6783] i 26.9.97 [RAJ 1997, 6366]). Al respecte, *vid.* Miquel MARTÍN CASALS, Josep SOLÉ FELIU, "Defectes que danyen", www.indret.com.

propietari de l'establiment en què es va vendre la carn de porc, ja que el producte compleix els requisits legals i reglamentaris establerts sobre caducitat i composició i, a més a més, no s'ha provat que l'ús del producte no estigui autoritzat. D'altra banda, el veterinari tampoc és responsable del delictes de lesions per imprudència greu que se li imputa (art. 152 CP), perquè la seva actuació en relació amb l'anàlisi de les mostres de porcs va ser adequada i correcta i no ha vulnerat la «lex artis» del seu ofici.

8. SAP Burgos 17.6.99 (AC 1999, 5579; MP: Ramón Ibáñez de Aldecoa Lorente). *Braulio D. R., Araceli G. R. i Nicanora S. S. c. José Luis V. G., José Manuel L. R., Axa Gestión de Seguros y Reaseguros, S.A. i INSALUD*. Intoxicació alimentària per la ingestió de lluç farcit a la cafeteria de l'Hospital General Yagüe. Responsabilitat de tots els demandats *ex arts.* 1902 i 1903 CC.
9. SAP Múrcia 5.7.99 (JUR 1999, 205717; MP: Juan Antonio Jover Coy). *Julián M. R. i altres c. Ildefonso M. G. i altres*. Intoxicació per salmonel·la gastroenterítica patida pels actors el 20.11.1992 en un restaurant, a causa de la contaminació dels aliments per part del cuiner demandat, portador del virus salmonel·la enteritidis. L'AP confirma la SJPI estimatòria de la demanda, per la qual es condemna als propietaris del restaurant i al cuiner a pagar als actors 3.088.000 ptes.: la responsabilitat deriva de la falta d'observança dels hàbits higiènics per part dels manipuladors (F. D. 3r).
10. SAP Palència 31.12.99 (AC 1999, 2453; MP: Gabriel Coullart Ariño). *M^a del Carmen M. V. c. Centros Comerciales PRYCA, S.A.* Reclamació de 40 milions de ptes. per la mort del marit de l'actora a conseqüència d'intoxicació per ostres en mal estat adquirides a la demandada. El JPI va concedir una indemnització de 15 milions de ptes.; l'Audiència l'eleva a 30. Aplicació de LGDCU.
11. SAP Còrdova 10.4.00 (AC 2000, 1395; MP: Juan Ramón Berdugo y Gómez de la Torre). *Eduardo D. G., Santiago A. J. i Carlos G. G. c. Pablo Javier L. G.* El 17.10.1998 els actors van ser contagiats de salmonel·la pel consum d'entrepans de truita de patates amb maionesa a l'establiment del demandat. L'AP confirma la SJPI estimatòria de la demanda, per la qual es condemna al demandat a pagar a Eduardo D. G. 323.500 ptes., a Santiago A. J. 49.500 ptes., i a Carlos G. G. 45.500 ptes. Dels fets acreditats el JPI presumeix la relació de causalitat entre la malaltia i el consum dels aliments, que és confirmada per l'AP (art. 28 LGDCU, art. 3.1 Llei 22/1994, arts. 1902 i 1101, 1104 i 1106 CC).
12. SAP Biscaia 29.5.00 (AC 2000; 3343; MP: Reyes Castresana García). *Igor Z. M. i Iratxe R. E. c. Eneperi Jatetxea, CB*. El 23.8.1997 els actors van ser contagiats de salmonel·la a causa de la ingesta d'aliments al restaurant demandat. El JPI condemna al demandat a pagar a Igor Z. M. 68.112 ptes. pels 22 dies que va estar de baixa, de conformitat amb els barems de la Llei 30/1995 i a Iratxe R. E. 20.000 ptes. L'AP desestima el recurs d'apel·lació del demandat amb base en l'aplicació de l'art. 28 LGDCU i estima el dels demandants en l'extrem d'augmentar la indemnització concedida a Iratxe R. E. a 154.000 ptes., en tant que l'AP nega l'aplicació dels barems al cas (F. D. 3r).

Aliments per a animals

13. STS, 1a, 15.6.73 (RAJ 1973, 2539; MP: Antonio de Vicente Tutor y Guelbenzu). *José V. H. c. Nitratos de Castilla, S.A.* Mort de caps de bestiar del demandant deguda a la ingestió d'alfals tòxic venut per la demandada. Reclamació d'1,4 milions de ptes. Estimació en part de la demanda; apreciació de concurrència de culpes: el demandant coneixia el risc de contaminació.
14. STS, 1a, 19.4.00 (RAJ 2000, 2979; MP: Antonio Gullón Ballesteros). *Dibag-Diproteg, S.A. c. Sociedad Agraria de Transformación "El Roble"*. Reclamació de quantitat per l'import del pinso per a animals subministrat per l'actora a la demandada, qui reconvé per considerar que el

referit pinso va causar la mort dels animals. Inaplicació al cas de la L 22/1994, per produir-se els fets amb anterioritat a la seva aprovació. Dret contractual. Correspon la condemna de la demandada.

Automòbils

15. SAP Ciutat Real 30.12.01 (JUR 2001, 96520; MP: Soledad Serrano Navarro). *Asistencia de Transportes Sanitarios, S.L. c. Autos Jora, S.L. i Ford España, S.A.* Acció de reclamació de quantitat derivada de les avaries que pateix el vehicle de l'actora adquirit a *Ford España, S.A.* El JPI i l'AP desestimen la demanda. No s'apliquen al cas els arts. 25 a 28 LGDCU, perquè aquests han estat derogats per la Disposició Final 1a de la Llei 22/1994. L'actora no ha provat la relació de causalitat entre les avaries patides i el defecte de fabricació del vehicle (art. 3 i 5 Llei 22/1994).

Airbag

16. SAP Múrcia 2.4.01 (AC 2001, 925; MP: Matías Manuel Soria Fernández-Mayoralas). *Demandant c. Juan Vergara Espallardo, S.L. i Citroën Hispania, S.A.* Coixí de seguretat que no es va obrir després d'un xoc frontal. Aplicació de la L 22/1994. Consideracions sobre la prova del defecte del producte i la rellevància a efectes causals. Condemna a Citroën al pagament de 500.000 ptes. per la concurrència parcial en la causació de l'esquinç cervical patit per l'actora.
17. SAP Zamora 7.5.01 (AC 2001, 796; MP: Esther González González). *Tomás A. A. c. Citroën Hispania, S.A.* Mort de conductora per manca de funcionament del coixí de seguretat després de la col·lisió del vehicle amb el revestiment. L'AP confirma la SJPI, en la qual es condemna a la demandada a pagar 20.000.000 ptes. a cadascun dels tres fills de la difunta. La part actora ha provat el defecte de l'airbag (art. 3 Llei 22/1994), els danys i la relació de causalitat entre ambdós (art. 5 Llei 22/1994). L'al·legació pel demandat de la culpa de la difunta per no portar el cinturó degudament col·locat no ha estat provada. (Confirmació de la SJPI Zamora 1.9.00 [La Llei 2000, 10873; AC 2000, 1534]).

Caixa de canvis

18. SAP Madrid 20.7.98 (AC 1998, 7226; MP: Pablo Quecedo Aracil). *Rogelio O. B., Beatriz T. J. c. Ford España, S.A.* Rosari continu d'avaries a la caixa de canvis que va motivar que en dos anys s'hagués de substituir aquest element tres vegades. Existia una "garantia de per vida" per a la caixa. Estimació parcial de la demanda.

Cinturons de seguretat²

19. SAP Girona 9.2.96 (AC 1996, 428; MP: José Isidoro Rey Huidobro). *Jose María O. R. c. Opel General Motors España.* Danys patits per l'actor en no funcionar el mecanisme del cinturó de seguretat en l'accident que va patir el maig de 1993, conduint un vehicle Opel Astra. Estimació íntegra de la demanda: 854.000. Aplicació art. 28 LGDCU.

Ruptura d'eixos/ancoratges de subjecció

20. SAP Astúries 18.3.99 (AC 1999, 524; MP: José Antonio Seijas Quintana). *José Víctor R. G. i María Isabel F. V. c. Talpe, S.A. i Peugeot Talbot España, S.A.* Vehicle de sèrie utilitzat en ral·lis l'eix de direcció del qual es trenca en

² Al respecte, *vid.* Miquel MARTÍN CASALS, Josep SOLÉ FELIU, "La responsabilidad del fabricante de automóviles por fallo del cinturón de seguridad", La Llei, Any VI, Núm 138, Octubre 1996, p. 1-5.

el 8è en què participa. L'actor coneixia el contingut d'una circular de Peugeot segons la qual l'eix de direcció, d'entre altres punts, havia de ser revisat després de cada ral·li i substituït cada quatre. Desestimació de la demanda.

21. SAP Barcelona 8.10.01 (AC 2001, 2013; MP: Juan Miguel Jiménez de Parga Gastón). *Alfonso D. L. c. Daewo Motor Ibérica, S.A., Korauto 95, S.A. i Novafranca Motor, S.A.* L'actor va patir un accident amb el vehicle de la seva propietat Daewo Leganza que va comprar a Korauto 95, S.A., concessionària dels automòbils de Daewo Motor Ibérica, S.A., funció assumida després per Novafranca Motor, S.A., qui va actuar com a mitjancera entre l'actor i el fabricant del vehicle. La causa de l'accident va ser la ruptura dels ancoratges de subjecció de la roda posterior dreta del vehicle per defecte de fabricació. El JPI i l'AP estimen íntegrament la demanda i condemnen als demandats a pagar solidàriament 3.208.083 ptes. pels perjudicis causats en el propi vehicle defectuós, amb base en l'art. 26 LGDCU. No és aplicable la Llei 22/1994 perquè aquesta no cobreix els danys causats al propi producte defectuós (art. 10) –F. D. 4t.

Ruptura de gat elevador

22. SAP Astúries 21.3.01 (AC 2001, 637; MP: Francisco Tuero Aller). *Jesús A. E. c. Peugeot Talpesa, S.A. i Peugeot España, S.A.* El 8.2.1998, quan l'actor procedia al canvi de la roda del seu vehicle Peugeot 406 mitjançant l'ús del gat elevador que incorporava el cotxe com a accessori, es va trencar una rosca de plàstic del cargol del gat, en no resistir el pes a què estava sotmès, la qual cosa va provocar que el cotxe es desplomés verticalment, atrapant la mà de l'actor i ocasionant-li diverses lesions de les quals va curar als 209 dies. Com a seqüeles li van quedar diverses cicatrius cutànies, així com pèrdua de força de la mà, atrofia de la musculatura i dèficit de flexió de tres dits. Posteriorment, el fabricant del gat va substituir la rosca de plàstic per una d'acer. L'actor sol·licita 3.059.953 ptes. El JPI condemna a les demandades a pagar solidàriament a l'actor 1.899.066 ptes. L'AP revoca la SJPI, condemna a Peugeot España, S.A., com a subministradora i distribuïdora del producte a Espanya, a pagar a l'actor 2.331.276 ptes. (import resultant de l'aplicació analògica dels barems de la Llei 30/1995) i absol a *Peugeot Talpesa, S.A.*, com a venedora del vehicle. La responsabilitat de Peugeot España, S.A. es basa en la Llei 22/1994, ja que: a) el producte és defectuós, perquè no ofereix la seguretat que cabria legítimament esperar d'ell, tenint en compte l'ús raonablement previsible d'aquest (art. 3 Llei 22/1994); b) el demandat no ha invocat cap de les causes d'exoneració de l'art. 6 Llei 22/1994 ni ha provat suficientment que hagués concorregut culpa del perjudicat (no s'ha acreditat que la falta de visió en un dels ulls de l'actor hagués pogut influir en la causació del sinistre); c) d'acord amb l'art. 4.3 Llei 22/1994 respon el subministrador del producte, ja que no va indicar al perjudicat, dins el termini de tres mesos des que va conèixer el sinistre, la identitat del fabricant. (F. D. 3r, 4t i 5è).

Frens

23. STS, 1a, 19.9.96 (RAJ 1996, 6719; MP: Alfonso Barcalá Trillo-Figueroa). *José G. C. i María T. G. c. General Motors España, S.A.* El dia 24 de setembre de 1988, el fill dels actors, de 24 anys d'edat en aquell moment, va patir un accident de circulació que li va causar la mort. L'accident es va atribuir llavors bé a una distracció, bé a una indisposició sobtada del conductor, perquè no va intervenir cap altre cotxe i l'estat de la carretera així com les condicions atmosfèriques eren bones. Uns dos mesos després va arribar a casa dels actors una carta de la concessionària en què s'advertia de la detecció d'errors en el sistema de frens d'alguns vehicles, entre els quals es trobava el del fill dels actors, i es recomanava la seva revisió. La pretensió indemnitzatòria dels pares va ser desestimada pel JPI, però estimada parcialment per l'AP, que els va concedir una indemnització de 7 milions de ptes. El TS estima el recurs de la demandada i confirma la sentència del JPI. No es va demostrar la relació causal entre l'actuació de la demandada i l'accident. Tints culpabilístics a la LGDCU.

Incendis

24. STS, 1a, 23.5.91 (RAJ 1991, 3784; MP: Alfonso Villagómez Rodil). *Adolfo F. A. c. Citroën Hispania, S.A.* Incendi de vehicle (2 CV-CGT) produït dins el termini de garantia. Reposició del vehicle i indemnització de danys i perjudicis a determinar en execució de sentència, sense que es pugui sobrepassar el milió de pessetes. Dret contractual.
25. SAP Ourense 10.11.99 (AC 1999, 2092; MP: Josefa Otero Seivane). *José Manuel G. A. c. Opel España de Automóviles, S.A.* Incendi en vehicle com a conseqüència del produït en un altre, concretament en un Opel Tigra. El JPI va estimar la demanda i l'Audiència la revoca únicament en allò que fa referència a les costes.
26. SAP Ourense 6.3.00 (AC 2000, 516; MP: Jesús Francisco Cristín Pérez). *A.G.F. Unión Fènix, S.A. c. Opel España de Automóviles, S.A.* Incendi del motor d'un Opel Tigra estacionat en un garatge per defectes tècnics, que es propaga a diverses parts de l'edifici superior, entre elles, el local d'Emelia T. V., assegurada de l'actora. Aquesta sol·licita al fabricant els 18.000.494 ptes., amb descompte de 65.000 ptes. de franquícia, que havia abonat a Emelia T. V. El JPI i l'AP estimen íntegrament la demanda: provat el dany i la relació de causalitat entre l'incendi i el dany, és el fabricant qui ha de provar que el dany va ser ocasionat per causes alienes a l'incendi, de conformitat amb la inversió de la càrrega de la prova en perjudici del fabricant que deriva de la Llei 22/1994 (F. D. 3r).

Pneumàtics

27. SAP Granada 25.1.00 (AC 2000, 266; MP: Antonio Gallo Erenatorre). *Pescados Montabán, S.L. c. Molina Olea Vehículos Industriales, S.A., SAFE de Neumáticos Michelin i Iveco-Pegaso, S.A.* Accident de camió per rebentada de roda amb un rodatge inferior al d'un mes. Responsabilitat del fabricant del pneumàtic. Aplicació de la L 22/1994 i de l'art. 1902 CC a fi de què la indemnització compregui la reparació del camió (4,4 milions de ptes.), el valor de la mercaderia (cloïsses: 2,9 milions de ptes.) i el lucre cessant per la paralització del vehicle durant la seva reparació (3,3 milions de ptes.).

Segona mà

28. STS, 1a, 22.11.96 (RAJ 1996, 8643; MP: Jesús Marina Martínez-Pardo). *Fernando M. G. c. Turbomóvil, S.A. i Porsche España, S.A.* Compra de vehicle usat, coneixent l'existència d' "anormalitats" al circuit de refrigeració. Dites "anormalitats" s'intenten reparar diverses vegades als tallers de Turbomóvil. Discussió sobre l'existència de servei defectuós. Desestimació, en les tres instàncies, de la pretensió de l'actor de ser indemnitzat en 6,6 milions de ptes.
29. SAP Màlaga, 18.1.00 (AC 2000, 342; José Javier Díez Nuñez). *Isabel Rosario G. R. c. Tecnieste, S.A. i Nissho Motor España, S.A.* Venda de vehicle que havia estat reparat deficientment abans de la seva entrega. Responsabilitat del concessionari, sens perjudici de les accions de repetició que procedeixin contra fabricant o importador. A la sentència es barreja el règim de responsabilitat contractual amb l'establert per LGDCU i L 22/1994. Indemnització de 933.153 ptes. És un cas de responsabilitat de producte?

Túnel de rentada

30. SAP Biscaia 1.2.02 (AC 2002, 20; MP: Leonor Angeles Cuenca García). *Mapfre Mutualidad de Seguros c. Estación de Servicio Galindo, S.A. i Compañía de Seguros Winterthur, S.A.* El vehicle de l'assegurat de l'actor va patir danys després de sortir-se del carril de la cadena d'un túnel automàtic de rentada propietat de l'Estació

codemandada. L'actora interposa acció *ex art.* 43 LCS. El JPI estima la demanda i condemna als demandats a pagar solidàriament a l'actora 104.634 ptes. L'AP revoca la SJPI i desestima la demanda amb base en els arts. 25 i ss. LGDCU: la part demandada ha provat el bon funcionament de la màquina i que la causa del dany és imputable a l'usuari (el vehicle va estar encès durant el rentada, cosa que estava expressament prohibida en els cartells col·locats al túnel).

Bicicletes

31. SAP Castelló 26.12.97 (El Derecho 97/14548; MP: José Manuel García-Simón Vicent). *Javier c. Asunción (subministradora) i R., S.A. (fabricant)*. Caiguda de ciclista de la bicicleta en trencar-se la barra de direcció que uneix el manillar amb la roda davantera. Responen l'empresa fabricant i la subministradora, que havia muntat la bicicleta: 280.000 ptes. per dany moral, 40.000 ptes. en concepte de despeses de tractament odontològic i entrega d'una bicicleta d'ídèntiques característiques. El JPI havia condemnat únicament el fabricant; l'actor va interposar recurs en què impugnava l'absolució de la subministradora.

Ampolles

32. SAP Cantàbria 7.11.00 (Diario Jurídico Aranzadi, 9.1.2001; MP: Javier de la Hoz de la Escalera). *No consten les parts*. Lesió ocular patida per consumidor en agafar un "pack" d'ampolletes i desprendre's una. La AP confirma la SJPI, per la qual es condemna al fabricant del producte a indemnitzar a l'actora. La responsabilitat solidària prevista per l'art. 7 Llei 22/1994 justifica la desestimació de l'excepció de falta de litisconsorci passiu necessari, basada en què va haver de demandar-se al fabricant de l'envàs (F. D. 2n). El producte no presentava la seguretat que era d'esperar d'ell, perquè, al contrari d'allò que ha succeït, havia de permetre a qualsevol consumidor un ús segur en tot cas, la qual cosa determina el seu caràcter defectuós, encara que es desconegui la causa del defecte (art. 3.1. Llei 22/94). Per últim, el demandat no pot eludir la seva responsabilitat basant-se en la que pugui correspondre al fabricant de l'envàs, d'acord amb l'art. 6 Llei 22/94, perquè no es tracta del fabricant d'una part integrant d'un producte acabat, sinó del fabricant d'un producte acabat (F. D. 3r).

Que exploten

33. STS, 1a, 23.6.93 (RAJ 1993, 5380; MP: Antonio Gullón Ballesteros). *Fernanda S. L. c. La Cruz del Campo, S.A.* Pèrdua de la visió d'un ull pels vidres que es van introduir en explotar una ampolla de cervesa. Sol·licitud de 10 milions de ptes. d'indemnització. El JPI va desestimar la demanda en aplicar un règim de responsabilitat culpabilístic. L'AP revoca la sentència utilitzant criteris de responsabilitat objectiva, sentència que és confirmada, tret de les costes, pel TS. Condemna de 5 milions de ptes.
34. SAP Saragossa 28.12.93 (RGD 600, pàgs. 10302-4; MP: Javier Seoane Prado). *No consten les parts*. Explosió d'ampolla de gasosa que causa danys. Es discuteix si l'explosió es va deure a un esclat espontani o a la caiguda a terra de l'ampolla. S'absol al demandat al no provar l'actor ni el defecte ni la relació de causalitat.
35. STS, 1a, 8.2.95 (RAJ 1995, 1630; MP: Antonio Gullón Ballesteros). *Isabel M. C. c. Schwepps, S.A. i Adolfo Marineto, S.A. (Hipermercado Diplo)*. Pèrdua de la visió d'un ull pels vidres que es van introduir en explotar dues ampolles de tònica. Sol·licitud de 30 milions de ptes. d'indemnització. L'AP, revocant la sentència desestimària del JPI, va condemnar la fabricant al pagament de 12 milions de ptes. El TS confirma la sentència, excepte en allò referit a costes. L'AP aplica els arts. 1902 i 1903 CC i el TS la LGDCU.

36. SAP Còrdova 13.6.95 (AC 1995, 1236; MP: Francisco de Paula Sánchez Zamorano). *Francisco J. L. c. David T. L. i Santa Lucía, S.A.* Danys que pateix un menor en explotar una ampolla de “7Up” que es trobava en un taulell, quan acompanyava la seva mare a la compra. La demanda, en la qual se sol·licita el pagament de gairebé 2,3 milions de ptes., és desestimada pel JPI i l'AP confirma la sentència: no hi ha responsabilitat *ex* LGDCU perquè el menor no és un consumidor, sinó un simple “bystander”; tampoc *ex* 1902 CC perquè no hi ha negligència per part dels operaris de la botiga de comestibles. Per a la solució final del cas, *vid. infra* SAP Còrdova 21.3.97 (AC 1997, 2198).
37. SAP Biscaia 15.4.96 (AC 1996, 751; Leonor Ángeles Cuenca García). *Koldo M. A. c. Molyplax, S.A.* Lesions produïdes en obrir una ampolla d' “aiguafort” (àcid sulfúric, sulfumant) fabricada i envasada per la demandada. El sistema d'obertura no era idoni i faltava informació sobre com obrir l'ampolla (encara que la legislació llavors vigent no l'exigís). El JPI va desestimar la demanda i l'AP, revocant-la, l'estima en part, condemnant al pagament de gairebé 5,8 milions de ptes. Concurrència de negligències: manipulació incorrecta de l'ampolla per part de la víctima (70% de quota sobre la causa) i omissió d'instruccions del fabricant (30%).
38. STS, 1a, 4.10.96 (RAJ 1996, 7034; La Ley 1996, 9424; MP: Ignacio Sierra Gil de la Cuesta). *Ignacio L. C. c. Hipercor, S.A. i La Cruz del Campo, S.A.* Danys patits per un nen de 2 anys deguts a l'explosió d'una ampolla. Reclamació de 8,8 milions de ptes. El JPI va estimar la demanda; l'AP la va revocar parcialment, en el sentit, primer, de condemnar únicament el fabricant i absoldre al subministrador, i, segon, rebaixar la indemnització a 4,5 milions de ptes. El recurs de cassació interposat per l'actor, en el qual pretén la condemna conjunta del subministrador i del fabricant, és desestimat: “no [es] pot demandar conjuntament i simultàniament a [fabricant, importador, venedor i subministrador], tret que [s'] hagi pogut aportar un principi de prova que demostrï la concurrència concreta de tots els presumptes demandats en la realització de l'esdeveniment danyós” (F. D. 1r 4).
39. SAP Còrdova 21.3.97 (AC 1997, 2198; MP: Juan Ramón Berdugo y Góez de la Torre). *Francisco J. L. c. Andaluza de Bebidas Carbónicas, S.A.* Solució final del cas exposat a la SAP Còrdova 13.6.95 (AC 1995, 1236). Explosió d' una ampolleta de “7Up”, producte envasat per la demandada, que causa danys a un menor que acompanyava la seva mare a la compra. Revocació de la sentència del JPI i estimació en part de la demanda: 920.000 ptes., quan s'havien sol·licitat gairebé 2,8 milions de ptes. Inclusió del “bystander” a la LGDCU: “interpretació a favor de la víctima que ha de conduir a fer coincidir el moment d'adquisició amb aquell en què l'hipotètic consumidor o usuari entri en contacte amb el bé” (F. D. 3r.3). Consideracions generals sobre solidaritat i cosa jutjada.
40. SAP Astúries 24.3.99 (AC 1999, 428; MP: Rafael Martín del Peso). *Dolores M. S. c. Berta V. G. i Aseguradora Santa Lucía, S.A.* Explosió d'ampolla de “beguda gasosa” («La Casera») a botiga d'ultramarins que causa danys. L'ampolla no havia estat venuda. Els fets van succeir el febrer de 1994. Demanda fonamentada en els arts. 27 LGDCU i 1902 CC. El JPI va estimar parcialment la demanda. L'AP la revoca: d'una banda, l'art. 27 LGDCU és aplicable a la firma o raó social que figura a l'etiqueta i no al venedor; per una altra, no va haver-hi negligència en la col·locació de l'ampolla. El cas va ser finalment resolt per la SAP Astúries 4.6.01 (AC 2001, 1371), en la qual la demanda es va dirigir contra la fabricant i l'embotelladora del producte.
41. SAP Granada 12.2.00 (AC 2000, 851; MP: Carlos José de Valdivia y Pizcueta). *Francisco Miguel E. R. i Asunción Eloísa C. R. c. Refrescos Envasados del Sur, S.A.* Tap de rosca d'ampolla de Coca-Cola de 2 litres que surt projectat quan la filla dels demandants, de 12 anys, intenta obrir-la i que li causa greus lesions a l'ull dret. Condemna al pagament d'una indemnització de 15 milions de ptes. (el JPI havia establert 5), que comprèn tant el dany moral com les seqüeles, així com al reemborsament de les despeses causades per la visita a la Clínica Barraquer de Barcelona (unes 60.000 ptes.).

42. SAP Astúries 4.6.01 (AC 2001, 1371; MP: Elena Rodríguez-Vigil Rubio). *Dolores M. S. c. Carbónica de Oviedo, S.A. i La Casera, S.A.* Els fets que van motivar la resolució de la SAP Astúries 24.3.99 (AC 1999, 428) es discuteixen ara essent demandades l'embotelladora i la fabricant. Declaració de responsabilitat d'ambdues, ja sigui per la teoria de la responsabilitat per risc i la inversió de la càrrega de la prova, ja sigui per aplicació de la LGDCU, amb independència de què l'actora no hagués comprat encara l'ampolla. Indemnització de tres milions de ptes.
43. SAP Sevilla 19.10.01 (AC 2001, 1011; MP: María Paz Malpica Soto). *Carmen L. B. c. Cruzcampo, S.A.* Explosió d'ampolla de cervesa. Culpa exclusiva de la víctima. No correspon la inversió de la càrrega de la prova en aquells casos en què l'origen del dany pugui provenir de diverses persones no relacionades entre elles i per diferents causes. Aplicació de la L 22/1994.

Amb un contingut perillós

44. STS, 1a, 17.10.74 (RAJ 1974, 467; MP: Federico Rodríguez-Solano y Espin). *Francisco i Genoveva c. (demandat no identificat)*. El fill dels actors va morir a conseqüència d'ingerir àcid sulfúric d'una garrafa que es trobava al celler on treballava, per haver-lo confós amb vi. L'Audiència Territorial de A Corunya i el TS desestimen la demanda: l'acció causant del dany és imputable exclusivament a la víctima, ja que "va penetrar a aquella dependència en què no tenia perquè entrar" (F. D. 1r).
45. SAP Lleó, Penal, 6.10.00 (JUR 2001, 21416; Actualitat Penal 2001, @245; MP: José Rodríguez Quirós). *Camilo B. A. c. Mutua General de Seguros i altres*. Intoxicació de client en beure líquid de rentaplats en comptes d'aigua. Va respondre penalment el propietari de l'establiment, que no les empleades que van servir, per una falta de lesions imprudents en infringir el deure objectiu de precaució que li corresponia. Determinació de la responsabilitat civil seguint les referències dels barems. Inclusió de la Mútua Patronal dins el concepte de «tercer» a què al·ludeix el Codi Penal a fi de recuperar les quanties pagades a la víctima en concepte d'incapacitat laboral.
46. SAP Còrdova 30.10.00 (AC 2000, 2097; MP: Francisco de Paula Sánchez Zamorano). *Lourdes I. R. c. Aguas de Valtorre, S.A., Juan G. E., com a propietari de la discoteca "Reiga" (Puente Genil) i Catalana Occidente, S.A.* El març de 1995, la demandant, de 25 anys d'edat, va acudir a la discoteca del demandat, va demanar un aigua mineral com a consumició i li va ser servida una ampolla de la marca "Valtorre"; a continuació, va beure part del contingut de l'ampolla, però immediatament el va escopir, havent d'acudir ràpidament al servei d'urgències hospitalàries. Se li va haver d'extirpar totalment l'esòfag i parcialment l'estómac i va necessitar 281 dies de recuperació. A més a més, l'actora va haver de canviar els seus hàbits alimentaris i pateix com a seqüeles físiques diverses cicatrius. El JPI va desestimar la pretensió indemnitzatòria de l'actora. L'Audiència estima el recurs de la demandant i condemna solidàriament al propietari de la discoteca i a la seva asseguradora. Aplicació de la L 22/1994, encara que es citen també la LGDCU i l'art. 1902 CC. La sentència condemnatòria es basa en què es va provar el consum al local del demandat i que el contingut de l'ampolla va ser el causant dels danys. S'absol a l'empresa titular de la marca i fabricant del producte per no provar-se si l'ampolla estava precintada o no, perquè, segons declaració de la demandant, l'ampolla estava "com si ja estigués oberta". Indemnització de 50 milions de ptes.
47. SAP Alacant 14.12.00 (AC 2000, 2610; MP: Manuel Benigno Florez Menéndez). *Demandant c. Miguel Ángel S. A.* Danys en ingerir sosa càustica continguda en una ampolla d'aigua mineral. Va respondre el titular de l'establiment on es va servir. La responsabilitat del fabricant no exclou la del venedor o del subministrador, com succeeix en el cas. Es confirma la condemna de 700.000 ptes.
48. SAP Valladolid 15.3.01 (JUR 2001, 140570; MP: José Antonio San Millán Martín). *Beatriz B. S. c. AGF Unión*

Fénix, Seguros y Reaseguros, S.A. i altres. Danys a l'esòfag, que van necessitar més d'1.000 dies de recuperació, en beure d'una ampolla d'aigua mineral que contenia sosa càustica. L'accident tingué com a causa un error: Beatriz B. S., l'actora, va acudir a una discoteca en què tenia confiança tant amb el propietari com amb els cambrers, de forma que podia romandre en ella mentre es procedia a les feines de neteja entre sessions i tenia accés a la barra per consumir lliurement. Un dels cambrers, David, va reomplir una ampolleta d'aigua per portar-se-la a casa seva. La referida ampolleta fou deixada momentàniament, al costat d'altres que sí que contenien aigua, mentre David va anar a llençar les escombraries. En aquell moment, Beatriz, com en d'altres ocasions, es va acostar a la barra a prendre una beguda, que, en el cas, va ser lamentablement la reomplida amb sosa càustica. L'AP eleva la indemnització de 15 a gairebé 35 milions de ptes., fent respondre a Eduardo F. D., propietari de l'establiment, David S. D. i a l'asseguradora del local. No és un cas de responsabilitat per producte.

49. STS, 1a, 24.7.01 (RAJ 2001, 8420; La Ley 2001, 6372; MP: Francisco Marín Castán). *José Antonio I. C. c. Zumos Ubis, S.A. (embotelladora), Antonio B. P., Purificación G. E. (titulars del bar) i Central de Seguros, S.A. (asseguradora del bar).* Cremada i perforació d'esòfag després de la ingestió de detergent contingut en una ampolla de most (novembre de 1988). Inversió de la càrrega de la prova i aplicació de la LGDCU. Confirmació de la SAP Biscaia que havia condemnat solidàriament a la titular de l'establiment, a l'embotelladora de la beguda i a les seves asseguradores al pagament de 12 milions de ptes.

Calderes d'aigua

50. STS, 1a, 15.3.89 (RAJ 1989, 2049; MP: Teófilo Ortega Torres). *León L. de la O. c. Tecnologías de Calefacción, S.A. (TEDECSA, abans Ferrolí Hispania, S.A.), Butano, S.A. i La Unión y El Fénix Español, S.A.* Explosió de caldera generadora d'aigua calenta que causa danys a l'actor, qui sol·licita, i obté, el pagament de 3,8 milions de ptes. Aplicació de l'art. 1902 CC. TEDECSA respon pels danys causats, encara que es deguin a un element de la caldera, la vàlvula, que havia estat fabricat per una altra empresa.
51. STS, 1a, 20.7.92 (RAJ 1992, 6438; La Ley 1992, 12670; MP: Santos Briz). *Francisco José T. F. c. Lino B. G., Manuel i José T. G., José Manuel C. N., Compañía de Seguros La Catalana i Compañía de Seguros Mediodía.* Manuel i José havien instal·lat una caldera d'aigua calenta; Lino va anar a reparar-la, per a la qual cosa va extreure el termòstat i va marxar a buscar un de nou, sense comunicar res d'això a Francisco José, qui la va utilitzar amb normalitat, produint-se, posteriorment, l'explosió, que causaria la mort de la filla, menor d'edat, de l'actor i danys a l'habitatge. Sol·licitud d'uns 15 milions de ptes. d'indemnització (1 per la mort de la filla i 14 pels danys a l'habitatge). Condemna dels demandats, a excepció de José Manuel, al pagament de la quantia sol·licitada.
52. SAP Ciutat Real 8.3.01 (AC 2001, 2448; MP: Jose Mª Torres Fernández de Sevilla). *Luis P. A. i Dolores C. V. c. Repsol Butano, S.A.* Explosió de gas en encendre's una caldera. L'Audiència confirma la sentència de Primera Instància que havia condemnat Repsol Butano, S.A., Cibutano, S.L. (subministradora) i a Cándido S. S. (instal·lador) al pagament d'uns 2,5 milions de ptes. Els fets van succeir el febrer de 1995. El Tribunal rebutja l'argument de què s'aplicava al cas la L 22/1994 perquè considera que el fet determinant per a la determinació de la legislació aplicable és el de la instal·lació, que es va realitzar al març de 1993.
53. STS, 1a, 11.9.01 (RJ 2001, 7069; La Ley 2001, 6635; MP: Ignacio Sierra Gil de la Cuesta). *Leovigildo F. C. C. i Elidia B. T. c. Repsol Butano, S.A. i Roberto F. R.* Mort del fill dels actors

deguda a intoxicació per inhalació. Culpa exclusiva de la víctima: a l'última revisió s'havia advertit de l'existència de defectes a reparar en 30 dies, cosa que no es va fer: «la decisió de seguir, en aquestes condicions, utilitzant l'escalfador suposava assumir un risc que els ocupants de la casa van acceptar lliure i conscientment» (F. D. 2n).

Dipòsits

54. SAP Tarragona 18.7.98 (AC 1998, 1546; MP: Javier Albar García). *Seguros Bilbao, S.A. c. Isma, S.A., Compañía Catalana Occidente*. Enfonsament de dipòsits. 445.000 ptes. d'indemnització. No consten els fets.
55. SAP Saragossa 3.7.00 (AC 2000, 270942; MP: Eduardo Navarro Peña). *Heinz Ibérica, S.A. c. Cervantes S.A.* Defecte a les potes de suport d'un dipòsit de polièster adquirit per l'actora de *Burgalesa del Polièster, S.L.*, que provoca el venciment lateral del dipòsit i, en conseqüència, la pèrdua de la glucosa continguda en aquest. L'actora exercita acció directa *ex art. 76 LCS* contra l'asseguradora de *Burgalesa del Polièster, S.L.* El JPI condemna a la demandada a pagar a l'actora 1.898.560 ptes., descomptant la franquícia de 65.000 ptes. L'AP confirma la SJPI: l'actora ha provat l'existència del defecte al dipòsit (art. 3 Llei 22/1994), el dany patit per pèrdua de la mercaderia continguda en aquest i la relació de causalitat entre ambdós (art. 5 Llei 22/1994), la qual cosa determina la responsabilitat objectiva del fabricant i, en conseqüència, l'obligació d'indemnitzar que abasta a l'asseguradora demandada.

Electricitat

56. SAP Osca 24.11.98 (AC 1998, 8667; Angel Iribas Genua). *Jacinto J. J. c. Eléctricas Reunidas de Zaragoza, S.A.* Danys patits en la maquinària i instal·lacions del bar de l'actor deguts a una sobretensió a la xarxa elèctrica (juny de 1996). L'Audiència rebaixa la indemnització concedida pel JPI i estableix la quantia de 226.000 ptes.
57. SAP Osca 24.6.99 (AC 1999, 1476; MP: Santiago Serena Puig). *Camping Mascún, S.A. c. Eléctricas Reunidas de Zaragoza, S.A.* Pèrdua de productes congelats i avaria d'aparell elèctric deguts, segons el demandant, a baixades de tensió i talls de subministrament elèctric (agost de 1997). En el cas, no obstant això, no es demostra el nexa causal ni la realitat dels danys.
58. SAP Toledo 16.3.00 (AC 2000, 959; MP: Julio Tasende Calvo). *Venta de Aires, S.A. c. Electricidad Godoy, S.A. i Aegón Unión Aseguradora, S.A.* Reclamació de l'actora, dedicada a l'hoteleria, com a conseqüència dels danys patits (no especificats en el text) per l'avaría d'un transformador d'electricitat adquirit i instal·lat per l'empresa demandada. Desestimació de la pretensió: no és aplicable al cas ni la LGDCU ni la L 22/1994 perquè es tracta d'un professional i es pretén la reparació dels danys patits en béns destinats a l'ús professional.
59. SAP Almeria 3.5.00 (AC 2000, 3539; MP: Tàrsila Martínez Ruiz). *UAP Ibérica, Compañía Española de Seguros Generales y Reaseguros, S.A. c. Compañía Sevilla de Electricidad, S.A.* L'actora interposa acció de repetició (art. 43 LCS) pels danys patits en l'establiment del seu assegurat, consistents en la ruptura de l'equip informàtic i en la descongelació i consegüent pèrdua dels gelats que es trobaven a les vitrines i congeladors de l'establiment. Aquests danys derivaven del tall de subministrament d'energia elèctrica per la demandada a causa d'una avaria en el transformador ocasionada per unes fortes pluges. L'AP revoca la SJPI, desestimària de la demanda, i condemna a la demandada a pagar a l'actora 72.748 ptes. pels gelats perduts. L'actora no ha provat el nexa causal entre la ruptura de l'equip informàtic i el tall d'electricitat. L'AP aplica els arts. 25 i ss. LGDCU, així com els arts. 1101, 1103 i 1104 CC.
60. SAP Múrcia 13.2.01 (AC 2001, 730; MP: José Miguel Sánchez Tomás). *Francisco H. R. i Teresa G. G. c. Iberdrola, S.A.* Un transformador de mitja tensió propietat de la demandada situat just a sota de l'habitatge dels actors

va provocar un camp electromagnètic que va envair el mencionat habitatge i ho va fer amb nivells molt superiors als existents en qualsevol altre domicili per l'ús quotidià dels aparells electrodomèstics. Per aquest motiu, els actors van adquirir un nou habitatge. Els actors interposen una acció negatòria i una acció de danys. El JPI estima la demanda i condemna a Iberdrola, S.A. a adoptar les mesures precises a fi que els camps electromagnètics que genera el transformador no superin la mesura de 0,3 microlestes i a indemnitzar els actors amb 6.000.000 ptes per les molèsties i perjudicis causats. L'AP confirma la SJPI excepte en l'extrem d'acordar una total cessació de la intromissió. L'Audiència nega, així mateix, l'aplicació de la Llei 22/1994 en el cas: allò que s'ha plantejat en aquest procediment és una acció negatòria per la qual se sol·licita la cessació d'una situació d'intromissió que pertorba el pacífic gaudi d'una propietat i el normal desenvolupament de la intimitat personal i/o familiar domiciliària. No estem davant un producte defectuós i no concorren els elements objectius de la Llei 22/1994 tals com l'existència de mort o de lesions (F. D. 5è).

61. SAP Almeria 24.3.01 (AC 2001, 1147; MP: Rafael García Laraña). *Athena, S.A. c. Cía. Sevillana de Electricidad, S.A.* L'actora sol·licita en virtut de l'art. 43 LCS l'import dels danys patits en l'equip informàtic del seu assegurat com a conseqüència d'una pujada de tensió en el subministrament elèctric. El JPI desestima la demanda. L'AP desestima el recurs d'apel·lació: tant si s'aplica al cas la Llei 22/1994, com la normativa general en matèria de culpa extracontractual o els arts. 25 i ss. LGDCU, és necessari que l'actora provi tant la realitat del dany patit com la relació de causalitat entre aquest i el subministrament elèctric; i al cas, aquestes proves no han estat aportades (F. D. 2n).

Electrodomèstics

62. SAP València 29.11.93 (AC 1993, 2200; MP: María del Carmen Escrig Orenga). *Vicente A. M. c. Joaquín Salvador, S.A.* Danys patits en l'habitatge de l'actor a causa de l'incendi produït per un curtcircuit al televisor o al vídeo comprats al demandat. S'estima la demanda de l'actor, encara que no s'especifica cap quantitat. Desestimada l'excepció de litisconsorci passiu necessari al·legada pel demandat en la qual argumentava que els fabricants dels productes també havien de ser demandats: solidaritat.
63. SAP Barcelona 17.9.1997 (AC 1997, 1652; MP: Francisco Javier Perereda Gámez). *José V. G., Eugenia L. R. i Abeille Previsora R. D., S.A. c. El Corte Inglés, S.A. i La Unión y el Fénix de Seguros, S.A.* Incendi d'aparell d'aire condicionat. El JPI estima la falta de litisconsorci passiu necessari, en no haver-se demandat al fabricant, i desestima la demanda. L'AP revoca la SJPI i condemna als demandats a pagar solidàriament 1.989.633 ptes. a Abeille Previsora R. D., S.A. i 1.820.893 ptes. als altres dos demandants. El Corte Inglés en tant que subministrador i instal·lador del producte, igual que el fabricant, respon de la idoneïtat dels productes que ven i instal·la (art. 27 LGDCU). Així mateix, l'actor ha provat suficientment que l'origen de l'incendi estava en l'instal·lació de l'aparell i, en canvi, les demandades, a qui els perjudica la inversió probatòria de l'art. 1902 CC, no han demostrat que van actuar amb diligència.
64. SAP Barcelona 10.5.00 (AC 2000, 48626; MP: Dolores Montolio Serra). *Ramón y Seguros A., S.A. c. "C"*. L'actor, propietari d'un negoci de restauració, va patir danys pel deteriorament dels aliments guardats al frigorífic, que va experimentar un augment de temperatura a causa d'una pèrdua de gas. La companyia asseguradora interposa acció ex art. 43 LCS contra el venedor del frigorífic en reclamació de la indemnització abonada al seu assegurat i codemandant. El JPI condemna al demandat a pagar a Ramón 153.324 ptes. i a Seguros A., S.A. 910.580 ptes. L'AP estima en part el recurs d'apel·lació interposat pel demandat i revoca la SJPI en l'extrem de reduir la quantia indemnitzatòria (128.883 ptes. per a Ramón i 900.000 ptes. per a Seguros A., S.A.) per la manca d'acreditació de la despesa de dues de les factures reclamades pels actors. El demandat, que actua com a subministrador, és considerat com a fabricant als efectes de la Llei 22/1994, ja que no va indicar al perjudicat en el termini de tres mesos la identitat del fabricant (art. 4.3 Llei 22/1994) –F. D. 2n–.
65. STS, 1a, 7.11.00 (RAJ 2000, 8678; MP: Xavier O'Callaghan Muñoz). *Mercedes E. i fills c. José B., Francisca V. i Cía. Sevillana de Electricidad, S.A.* El marit de l'actora va morir electrocutat en

tocar el frigorífic que es trobava al pis que el matrimoni demandat els havia arrendat. Els actors sol·liciten 30.000.000 ptes. El JPI condemna al matrimoni demandat a pagar 2.461.432 ptes. i absol a la companyia demandada. L'AP augmenta la indemnització a 8.204.773 ptes. i el TS desestima el recurs de cassació dels condemnats. La responsabilitat dels condemnats deriva tant de l'obligació d'entrega de cosa idònia i de la seva conservació correcta, prevista al contracte d'arrendament (arts. 1101 i 1554 CC), com del deure general de no danyar a un tercer (art. 1902 CC) –F. D. 2n-.

Elevadors

66. SAP Navarra 13.5.99 (AC 1999, 5869; MP: José Francisco Cobo Sáenz). *Ayuntamiento de Irurtzun c. Catalana de Material Auxiliar de Construcción, S.A.* Ruptura del cable d'un aparell elevador (15.6.1996) per defecte de fabricació, mentre era utilitzat per primera vegada per un regidor de l'Ajuntament actor a fi de traslladar una màquina netejadora de fons de piscines, adquirida el 1.6.1990, la qual cosa provoca la caiguda a terra de la màquina, quedant aquesta totalment inservible. L'Ajuntament sol·licita 2.122.800 ptes., cost d'adquisició d'una nova màquina netejadora de la mateixa marca i model que la sinistrada. El JPI i l'AP estimen íntegrament la demanda amb base en la Llei 22/1994 i en la Llei 488, paràgraf 2n del Fur Nou.

Extintors

67. STS, 1a, 13.6.89 (RAJ 1989, 4629; MP: Antonio Fernández Rodríguez). *Felisa G. V. i altres contra Compañía Telefónica Nacional de España, Industrial P., S.A., Nicanor N. N. i Antonio N. M.* Fuita de gas d'un extintor d'incendis que causa la mort de la mare de l'actora i lesions al pare. El JPI va condemnar a Telefónica al pagament de 7 milions de ptes., sentència que va confirmar l'Audiència. El recurs de cassació de Telefónica és desestimat. Actuació negligent de la demandada per no retirar els extintors quan l'empresa subministradora va recomanar fer-ho a causa de la seva elevada toxicitat. Responsabilitat extracontractual; teoria de la creació del risc.

Gas

68. STS, 1a, 26.12.88 (RAJ 1988, 9817; MP: Matías Malpica y González-Elipse). *L'Union des Assurances de París i Hermanos M.G., S.A. c. Butano, S.A., Antonio N. R., Pedro R. F., Vicente N. M. i Vicente N. M.* Explosió de bombones, subministrades per Butano, S.A. i distribuïdes per Casa N., propietat de Vicente N. i Vicente N., amb l'ajuda d'Antonio i Pedro, que causa greus danys a l'escorxador industrial de la societat demandant. El JPI va desestimar la demanda; l'Audiència va revocar la sentència i va condemnar als demandats, a excepció de Pedro. El recurs de cassació interposat per Butano, S.A. és desestimat pel TS. Deplorable estat de conservació de les bombones; falta de subjecció a la paret. Les bombones, a causa de la inclinació del sòl on es van dipositar, van caure, van rodar i van explotar. Aplicació d'un règim culpabilístic. No consta cap quantia.

69. STS, 1a, 2.3.90 (RAJ 1990, 1659; MP: Antonio Fernández Rodríguez). *Luis Carlos Z. L. de G. i Nerea Z. G. c. Acitain, S.A., Butano, S.A. i La Unión y El Fénix Español, S.A.* Incendi a immoble a causa de la deflagració de gas inflamable, originada per acumulació de gas provinent de la fuita d'una bombona. El JPI condemna al pagament de 28,5 milions de ptes., amb diferent

distribució entre els demandats; l'Audiència rebaixa la indemnització a 25,5 milions de ptes. El TS desestima el recurs de cassació interposat per Butano, S.A. Responsabilitat extracontractual.

70. STS, 1a, 13.6.1996 (RJ 1996, 4763; MP: Eduardo Fernández-Cid de Temes). *Tomás G. F. i altres c. Repsol Butano, S.A.* Danys personals a Tomás G. F. i danys materials derivats de l'explosió d'un immoble produïda per la pèrdua de gas de la bombona subministrada pel demandat. El TS confirma les sentències d'instància desestimàtories de la demanda: no hi ha elements probatoris sobre la causa de l'anormal sortida del gas de la bombona, ni si la mateixa va ser deguda al deficient estat d'una junta de cautxú del recipient o al fet que un dels ocupants de l'habitatge deixés obert un dels focs de la cuina – art. 1902 CC i LGDCU- (F. D. 1r i 2n).
71. STS, 1a, 16.2.98 (RAJ 1998, 985; MP: Antonio Gullón Ballesteros). *Amaya i Javier B. de G. M. c. Ayuntamiento de Bilbao, Fábrica Municipal de Gas de Bilbao, S.A., Ramiro del B. M. i Antonio M. S.* Mort de dues persones per inhalació de gas. El JPI va desestimar la demanda; l'Audiència la va revocar i va condemnar Ramiro i la Fábrica Municipal de Gas de Bilbao al pagament de 10 milions de ptes. als actors. El TS estima parcialment els recursos de cassació: aprecia la concurrència de culpes (per part dels demandats, irregularitats a l'instal·lació, falta d'inspecció; per part de les víctimes, instal·lació de finestres de PVC que van convertir la casa en un recinte hermètic) i, per això, rebaixa la indemnització a 7 milions de ptes.
72. STS, 1a, 30.7.98 (RAJ 1998, 6926; MP: Alfonso Villagómez Rodil). *Isauro M. A. i Delfina G. G. c. Repsol Butano, S.A., Casa Carbonell, S.L. i La Unión y El Fénix Español.* Reclamació de 25 milions de ptes. pels danys patits a causa de l'explosió d'una bombona de butà. JPI i AP van desestimar la demanda. El TS estima parcialment el recurs de cassació dels actors i condemna a Butano, S.A. i a l'asseguradora. Concurrència de culpes: la subministradora, sense supervisar si els actors havien esmenat els defectes trobats en l'última revisió, va continuar proveint bombones durant quatre anys; els actors no van realitzar les reparacions adequades. 3,25 milions de ptes. d'indemnització. Art. 1902 CC.
73. SAP Jaén 22.12.98 (AC 1998, 2559; MP: José Cáliz Covalada). *Francisco P. R. i Mª Jesús C. N. c. Repsol Butano, S.A. i AGF Unión y Fénix, S.A.* Explosió de gas butà provocada per una avaria a la vàlvula. Demanda de 5,4 milions de ptes.; estimació parcial: 2,5.
74. SAP Badajoz 8.4.99 (AC 1999, 674; MP: Ramiro Baliña Mediavilla). *María A. Z. i María E. A. c. Repsol Butano, S.A., Butagas, S.A., AGF La Unión y El Fénix.* Explosió d'una bombona de gas propà que causa danys a una de les demandants i crema el local (xurreria) on es va produir. Acreditació, de forma presumptiva i per confessions, que un element de la bombona era defectuós. Indemnització procedent d'una mica més de 9 milions de ptes., la distribució del qual és: 9 milions de ptes. per danys corporals; 30.000 ptes. per danys materials.
75. SAP Lleida 23.4.99 (AC 1999, 726; MP: Pedro Gómez Sánchez). *Mútua Lleidatana c. Repsol Butano, S.A., AGF- Unión Fénix, S.A. i Rosa P. F.* Explosió de bombona de gas a habitatge llogat. Absolució de Repsol per no poder-se provar el caràcter defectuós del producte i condemna de l'arrendatària al pagament d'una mica més de 2 milions de ptes.
76. STS, 1a, 23.12.99 (RAJ 1999, 9363; La Ley 1999, 5121; MP: Jesús Corbal Fernández). *Comunidad*

de Propietarios del Camino Viejo de Leganés, M., S.A., de Seguros y Reaseguros i altres c. C. D. de B. i D. Explosió de gas propà en un habitatge que causa danys a diversos habitatges i a l'edifici en general. L'anella ajustadora del regulador de la bombona tenia una fissura i les instal·lacions de gas no havien estat revisades. S'aplica la legislació de responsabilitat per producte i de responsabilitat extracontractual per omissió de les inspeccions. Es declara responsable a la subministradora. No consta cap quantia.

77. SAP Albacete 9.3.00 (AC 2000, 1145; RGD núm. 675, desembre 2000, pàgs. 15756-9; MP: M^a del Carmen González Carrasco). *Ángela C. V. c. Repsol-Butano, S.A. i AGF Unión Fénix*. Explosió de bombones de butà que causa la mort d'una persona i nombrosos danys materials. A la sentència s'aplica la LGDCU, en allò referit als requisits de seguretat que han d'exigir-se del subministrament de butà, i la L 22/1994, respecte del gas i de les bombones de butà. Tal distinció es realitza per simplificar la relació causal al demandant. Reducció de la condemna pels danys físics (de 341.000 ptes. a 255.000) més el 75% dels danys causats a l'immoble i els efectes. Concurrencia de culpes: s'havia obstruït el forat de ventilació amb mobiliari de cuina.
78. SAP Salamanca 15.3.2000 (AC 2000, 1367; MP: Jaime Marino Borrego). *Micaela C. S. c. Repsol Butano, S.A.* Deflagració de bombona de gas propà produïda pel mal funcionament de les vàlvules antirremot que va determinar una acumulació de gas sota la placa de cocció de la cuina. A conseqüència del sinistre es van produir danys materials i l'actora va presentar seqüeles, derivades de traumatismes en les quatre extremitats, que li van comportar una incapacitat permanent total (l'actora està sotmesa a l'ús inexcusable de dues croses de per vida). L'AP confirma la SJPI, per la qual es condemna a la demandada a pagar a l'actora 15.520.832 ptes. Repsol Butano, S.A., en tant que va certificar la instal·lació i presentació del producte per a la seva utilització, ha de respondre dels danys derivats del referit producte per la seva defectuosa presentació conforme al seu destí d'acord amb la Llei 22/1994. A més a més, no existeix cap prova d'una manipulació incorrecta per part de l'actora (F. D. 4t).
79. STS, 1a, 25.10.00 (RAJ 2000, 8550; MP: José Ramón Vázquez Sandes). *José Luis A. L. i María D. M. c. Repsol Butano, S.A. i La Unión y el Fénix Seguros, S.A.* Explosió de gas butà (27.7.1991), subministrat per Repsol Butano, S.A., provocada per la manca de l'oportuna sortida a la paret de la cuina (no consten les lesions). Els actors sol·liciten 31.120.000 ptes. El JPI estima parcialment la demanda i condemna a les demandades a pagar solidàriament a José Luis A. L., com a representant del menor J. Ignacio A. R., 15.000.000 ptes. i a María D. M. 5.470.000 ptes. L'AP revoca la SJPI, estima en part la demanda i condemna als demandats a pagar solidàriament a José Luis A. L. 19.185.000 ptes. i a María D. M. 5.415.000 ptes. El TS confirma la SAP: segons els arts. 25 i ss. LGDCU, el subministrador del gas butà causant de l'explosió respon sempre que aquesta no es degui a culpa exclusiva del perjudicat. La falta de l'oportuna sortida a la paret, deficiència causant del dany, és imputable a l'empresa subministradora, qui no ha aconseguit provar la culpa exclusiva de la víctima.
80. SAP Madrid 18.12.00 (AC 2000, 90238; MP: Amparo Camazón Linacero). *Mercedes G. A. c. Repsol Butano, S.A. i AGF-La Unión y el Fénix Seguros y Reaseguros*. El 2.8.1995 va morir el pare de l'actora, de 78 anys d'edat, a conseqüència d'una explosió a la cuina del seu habitatge, produïda pel contacte d'un punt d'ignició originat per l'usuari mort (llumí, encenedor o aparell elèctric) amb la bossa de gas que s'havia escapat de la bombona de butà subministrada per Repsol Butano, S.A. No ha quedat acreditat si la fuga de gas butà es va produir pel deficient adaptament de la bombona i el regulador o si es va produir per l'ús inadequat del producte pel propi usuari (manipulació de la bombona, accionant amb un tornavis sobre la seva vàlvula). El JPI estima parcialment la demanda, aprecia concurrencia de culpes i condemna als demandats (fins al límit de la suma assegurada en relació amb la companyia d'assegurances) a pagar a l'actora 8.933.533 ptes. L'AP revoca la SJPI i desestima la demanda. L'actora no ha provat que la fuga de gas es degués a un defecte de la bombona

de butà (art. 5 Llei 22/1994).

81. SAP Biscaia 7.2.01 (AC 2001, 129; MP: Salvador Urbino Martínez Carrión). *Aurora Polar, S.A., AM Seguros, Lagun Aro, S.A. i altres c. Francisco R. G., Plus Ultra, Repsol Butano i altres (acumulació d'accions)*. Explosió de gas (no consten més fets). Les companyies d'assegurança interposen acció *ex art.* 43 LCS. El JPI absol a Repsol Butano, S.A. i condemna als restants codemandats a pagar a les respectives companyies asseguradores les quantitats satisfetes prèviament més els interessos de l'art. 20 LCS. L'AP revoca la SJPI en l'extrem relatiu a la condemna dels interessos i confirma la resta dels pronunciaments.
82. STS, 1a, 18.4.2002 (EDJ 2002, 9742; MP: Clemente Auger Liñán). *Seguros A., S.A., Plásticos U., S.L. i E., S.A.L. c. S., S.A. i Seguros I., S.A.* Danys materials derivats de l'explosió d'una bombona d'acetilè produïda per una suposada deficiència en el seu funcionament. El JPI estima íntegrament la demanda i condemna als demandats a pagar solidàriament 25.356.578 ptes. a Seguros A., S.A.; 128.250 ptes. a Plásticos U., S.L.; i 6.232.821 ptes. a E., S.A.L. L'AP revoca la SJPI i desestima la demanda. El TS confirma la SAP: la part actora no ha provat que la causa originària de l'explosió fos l'estat de la bombona de gas subministrada per S., S.A. La responsabilitat per productes defectuosos no implica que, pel fet del subministrament, l'empresa subministradora es converteixi en responsable dels danys causats (arts. 25 i 26 LGDCU).

Maquinària

83. STS, 1a, 14.10.72 (RAJ 1972, 4004; MP: Manuel González Alegre y Bernardo). *Prudencio M. G. c. Juan y Teodoro Kutz, S.A. i Cervezas "El León"*. Funcionament irregular d'aparell per servir cervesa que provoca una explosió que causa greus ferides a l'actor, propietari del bar. Responsabilitat extracontractual dels demandats. Condemna, igual en totes les instàncies, d'unes 750.000 ptes.
84. STS, 1a, 21.6.96 (RAJ 1996, 6712; MP: Antonio Gullón Ballesteros). *José Ramón I. M. c. Industrias Rogen, S.A. i Recambios Egido, S.A.* Mecànic que perd el dit índex en usar una clau fabricada per Industrias Rogen, S.A. Reclama 6,3 milions de ptes. en considerar que la referida clau patia defectes de fabricació que la feien inhàbil per a la seva finalitat. La seva pretensió és desestimada en totes les instàncies jurisdiccionals. Interrupció del nexa causal: havia adaptat una extensió a l'eina i, conseqüentment, l'havia descompensada.
85. STS, 1a, 3.12.97 (RAJ 1997, 8722; MP: Ignacio Sierra Gil de la Cuesta). *Miguel G. de A. L. c. Robert Bosch Comercial Española, S.A.* Sol·licitud de 15 milions de ptes. d'indemnització per la pèrdua greu de visió d'un ull en usar una màquina, importada per la demandada. La referida màquina no disposava de la informació suficient per a la seva adequada utilització. Desestimació de la demanda pel JPI; l'AP revoca la sentència i estableix la indemnització de 10 milions de ptes. El TS desestima el recurs de cassació interposat per la demandada. Falta d'informació com a causa de l'accident.

Materials de construcció

86. SAP Albacete 16.4.98 (AC 1998, 936; MP: Francisco Espinosa Serrano). *Catalina P. F. i Montserrat C. M. c. Viteos Ayora, S.L.* Teules que es trenquen a causa de la falta de resistència a les glaçades, quan els fullets

publicitaris de la fabricant, la demandada, asseguraven la seva resistència. Les actores van comprar les teules a un subministrador. Inexistència de litisconsorci passiu necessari. Aplicació de LGDCU. Demanda estimada pel JPI; l'AP desestima el recurs interposat per la demandada.

87. TSJ Navarra, Sala del Civil i Penal, 24.11.99 (RAJ 2000, 672; MP: Miguel Ángel Abarzuza Gil). *Sacyr, S.A. c. Masachs Ibérica, S.A. i Vinilka, S.L. (abans Ercros, S.A.)*. Reclamació per defectuosa reparació de basses per a regatge, en utilitzar materials deficientes. No aplicació LGDCU per no reunir la condició de consumidor, això sens perjudici que s'apliquin al cas altres regles de responsabilitat (responsabilitat extracontractual, responsabilitat civil *ex art.* 1591 CC,...).
88. SAP Astúries 18.1.00 (AC 2000, 212; Guillermo Sacristán Represa). *Comunitat de Propietaris de l'edifici "Las Gaviotas" c. Julio Luis R. B. i altres*. Cas sobre responsabilitat decenal. En *obiter dicta* s'afirma que de "la defectuosa fabricació dels revoltons ceràmics del forjat" pot derivar responsabilitat "envers els seus artífexs mitjançant la Llei 22/1994", però no cap als arquitectes tècnics.

Medicaments³

89. STS, 1a, 25.1.97⁴ (RAJ 1997, 155; MP: Román García Varela). *Atiliano L. P. c. María – Luisa J. G., Instituto Nacional de la Salud i Instituto Social de la Marina*. Administració de medicament (buscapina compositum) que produeix efectes secundaris desconeguts en el moment en què va ser utilitzat i provoca la mort de la pacient. Un any més tard, la indicació d' "Efectes secundaris" del medicament és modificada, advertint-se, des de llavors, dels riscos associats amb el consum per pacients amb asma bronquial. Sol·licitud de 18 milions de ptes. d'indemnització, que és desestimada per totes les instàncies jurisdiccionals. Obligació de mitjans dels metges.
90. SAP Balears, 9.6.97 (AC 1997, 1392; MP: Guillermo Rosselló Llaneras). *Ina R. c. Carlos, ginecòleg, i C., S.A. de Seguros Generales*. L' 11.1.1989 el ginecòleg demandat administra a l'actora, embarassada de 9-10 setmanes, "Profinix", anticonceptiu oral, durant dos mesos, sense prèvia comprovació del seu possible estat de gestació i sense que consti que la pacient, auxiliar de farmàcia, li advertís d'aquest fet. El 11.8.1989 l'actora va donar a llum a un nen amb el "síndrome polimalformatiu de Vater" que comporta anomalies vertebrals, annals, traqueals, esofàgiques, radials i renals. L'actora, en el seu nom i en el del seu fill menor, sol·licita una indemnització de 841.416,95 euros. El JPI i l'AP desestimen la demanda: si bé hi ha concurrència de culpes entre el metge, que va emetre un diagnòstic equivocat en no detectar l'embaràs, i la pacient, que no el va alertar d'aquest fet, falta la relació de causalitat entre la presa del medicament i les malformacions. Aquestes van tenir lloc durant les 8 primeres setmanes de gestació i el medicament li va ser prescrit amb posterioritat. A més, no s'ha pogut demostrar que els actius que componen la fórmula "Profinix" incrementin estadísticament el risc de malformacions fetals de cap tipus durant l'embaràs (F.D. 2n i 3r).
91. STS, 1a, 14.7.97 (RAJ 1997, 5466; MP: Román García Varela). *Francisca C. G. c. Pedro Jesús B. G., Hospital Virgen del Rocío y Servicio Andaluz de Salud*. ATS que injecta "Valimar" per via arterial, quan havia d'haver-ho fet per via introvenosa. Posterior aparició de gangrena i conseqüent amputació de dos dits. La pretensió de l'actora és estimada per la sentència del

³ Per als casos de transfusions de sang o utilització d'hemoderivats contaminats, *vid.* Joan C. SEUBA TORREBLANCA, *Sangre contaminada, responsabilidad civil y ayudas públicas*, Civitas, Madrid, 2002.

⁴ Sentència comentada per Ainhoa GUTIÉRREZ BARRENGOIA, Cuadernos Civitas de Jurisprudencia Civil, núm. 44, abril – agost 1997, pàgs. 575- 583.

JPI; l'AP la revoca en part, en el sentit d'absoldre a l'Hospital. El Servicio Andaluz de Salud interposa recurs de cassació, que és desestimat pel TS. Ús incorrecte d'un producte.

92. SAP Ourense 6.4.99 (AC 1999, 741; MP: *no consta*). *Luciano D. V. c. Fernando F. de V., Servicio Galego de Saúde, Laboratorios Viñas, S.A. i Ministerio de Sanidad y Consumo*. Falta d'acreditació de la relació de causalitat entre el patiment de la Síndrome de Guillain-Barré i la prescripció de Neurotol Forte (maig de 1992). Aquest medicament va ser suspès temporalment a l'abril de 1993. Desestimació de la demanda en ambdues instàncies.
93. STS, 1a, 5.10.99 (RAJ 1999, 7853; MP: Xavier O'Callaghan Muñoz). *ICN-Hubber c. José Joaquín Orera Hernández*. Primer cas en què el Tribunal Suprem condemna a un laboratori pel subministrament de plasma infectat amb el VHC. Sol·licitud d'indemnització de 435 milions de ptes.; el TS estableix la quantia de 50.
94. STS, 2a, 9.3.00 (RAJ 2000, 1183; MP: Enrique Abad Fernández). *Diligències penals en l'actuació de la doctora Ana María C. R.* Mort de pacient al·lèrgic a l'aspirina després de subministrar-li un altre medicament d'igual composició.
95. SAN, 3a, 15.3.00 (JUR 2000, 157241; MP: Juan Pedro Quintana Carretero). *Wladimiro Ros Caracena c. Ministerio de Sanidad y Consumo*. Tractament amb medicament els efectes secundaris del qual són coneguts. Responsabilitat de l'Administració Pública. Sol·licitats 15 milions de ptes. d'indemnització, la sentència la fixa en 4.
96. SAP Osca 18.4.00 (AC 2000, 1214; MP: Santiago Serena Puig). *Elena B. B. c. Rhône Poulenc Rorer, S.A.* La demandant, operada de tiroide el 1980 i 1988, consumia Levothroid 100, que és un medicament fabricat per la demandada destinat a suplir la carència de les hormones que segrega la glàndula tiroide. A la fi de 1995, la demandada va canviar de subministrador de matèria primera per a l'elaboració del mencionat medicament. L'actora sostenia que els nous productes li havien produït un "trastorn hormonal". L'AP confirma la sentència desestimària del JPI, en no haver demostrat l'actora la relació causal. No consta la quantia sol·licitada.
97. SAP Balears 19.7.00 (JUR 2000, 296591; MP: Miguel Ángel Aguiló Monjo). *Catalina S. B. c. Laboratorios Pharma, S.A. (actualment Novartis Farmacéutica, S.A.) i Raimundo R. R.* L'actora va patir una malaltia consistent en l'alteració o privació del sentit del gust (2.4.1997) a causa del consum del medicament "Lamisil", prescrit per tractar un trastorn dèrmic sota una ungla. En la fitxa tècnica del medicament i en el Vademècum s'advertia que en rares ocasions (entre el 0,02% i l'1% dels qui estan sota aquest tractament) "Lamisil" podia causar la referida malaltia, però no ho feia el prospecte. El JPI desestima la demanda. L'AP estima parcialment el recurs d'apel·lació: confirma l'absolució del dermatòleg codemandat i condemna al laboratori farmacèutic a pagar a l'actora 750.000 ptes. Segons l'AP, l'abast del deure d'informació del metge consisteix a advertir el consumidor de les reaccions adverses més freqüents o demostrades al llarg de la seva experiència, amb la qual cosa, en el cas, el metge va actuar conforme a la *lex artis ad hoc* (F. D. 4t). Al contrari, la responsabilitat del laboratori es fonamenta en l'art. 28 LGDCU, que exigeix la prova del dany i la seva relació de causalitat amb l'ús correcte del medicament; extrems que han estat degudament acreditats per l'actora (F. D. 7è).
98. STS, 1a, 4.4.01⁵ (RAJ 2001, 4781; MP: José Manuel Martínez-Pereda Rodríguez). *Ángel C. N. c. Servei Valencià de Salut i altres*. Prescripció de medicaments (antibiòtic) contraindicat a menors de dos anys i mig a nena de gairebé tres anys que li causa danys. Responsabilitat del metge

⁵ Eduardo DE LA IGLESIA PRADOS, "La responsabilidad médica derivada de la prescripción de un fármaco. La incidencia del contenido del prospecto en su específica valoración. Comentario a la STS de 4 abril 2001", Revista de Derecho Patrimonial, núm. 8/2002/1, 2002, pàgs. 377-384.

que va prescriure i del centre sanitari (públic) on es va prestar l'assistència. Obligació del metge de facilitar la informació rellevant. *Learned intermediary rule*.

99. SAN, 3a, 6.3.02 (Diario Médico 26.4.2002; MP: Juan Carlos Fernández de Aguirre). *Rosa E. C. c. Ministerio de Sanidad y Consumo i INSALUD*. Cas *DES* espanyol. El febrer de 1971 al Centre Ginecològic Llatjós li va ser prescrit a l'actora, gestant amb amenaça d'avortament, el medicament Protectona, fàrmac preventiu d'avortament en la composició del qual es troba el principi actiu «dietilestilbestrol». Dissent anys després del part (febrer de 1988) la filla de l'actora va acudir al metge per irregularitats en la menstruació. El 24.11.1989 se li va diagnosticar un adenocarcinoma de cèl·lules clares de vagina. Després de ser sotmesa a diverses exploracions i intervencions en l'estranger, va morir al juny de 1997. El Ministeri de Sanitat i Consum denega la reclamació de responsabilitat patrimonial de l'Administració mitjançant Resolució de 18.1.2000. L'actora reclama en seu judicial 300.000.000 ptes. L'AN desestima el recurs contenciós administratiu en base a l'exoneració pels riscos de desenvolupament prevista a l'art. 141.1 Llei 30/1992: en el moment en què la pacient va ingerir el fàrmac l'estat dels coneixements científics a Espanya impedia conèixer els efectes negatius associats a aquest. Així, si bé la ingesta del fàrmac va poder ser causa eficient del desenvolupament de la malaltia, el dany no pot ser imputat a l'Administració (F. D. 5è i 6è apt. d). En tot cas, assenyala l'AN, la retirada tardana del medicament per l'Administració podria donar lloc, si s'escau, a una altra o altres responsabilitats (F. D. 6è apt. c).

Medicaments veterinaris

- 100.STS, 1a, 16.6.45 (RAJ 1945, 705 i 705 bis; Colección Legislativa, Jurisprudencia Civil, juny de 1945, núm. 16, pàgs. 300-13; MP: Celestino Valledor). *Ramón Fernández de Córdoba i Ramón Zarco del Valle, Marqués del Zarco c. Huberto Sánchez Tabernero i La Química Comercial y Farmacéutica, S.A.* Administració de la “vacuna única anticarbuncosa Bayer” a bestiar boví als laboratoris del demandat. Dies després, els animals vacunats van morir. El JPI va condemnar al laboratori al pagament dels animals morts; l'Audiència va apreciar l'excepció d'incompetència de jurisdicció., corresponent el coneixement a la contenciós-administrativa. La Sala Civil del Tribunal Suprem es considera competent però desestima la pretensió per no haver-se acreditat la relació de causalitat entre l'administració de la vacuna i la mort dels animals.
- 101.STS, 1a, 1.12.80 (RAJ 1980, 4731; MP: Andrés Gallardo Ros). *Vicenta A. D. i Alberto S. F. c. Félix M. S.* Compost farmacèutic per a animals que resulta danyós. Responsabilitat extracontractual del demandat (veterinari), apreciada en totes les instàncies. No consten quanties.
- 102.STS, 1a, 26.3.82 (La Ley 1982, 2153; MP: Antonio Fernández Rodríguez). *Doroteo c. Entidad Industrial X, S.A.* Corrector vitamínic per al ramat que resulta perjudicial per a l'estat de salut dels animals i que, en alguns casos, provoca la mort. Responsabilitat de la demandada, per un total a determinar en execució de sentència.
- 103.SAP Lleida, 17.12.98 (AC 1998, 8171; MP: Antoni Vaquer Aloy). *Lluís Ramón R. M. c. Jaume R. P. i Caja de Previsión (avui, Aegon)*. El 14.9.1198 la gossa de l'actor, embarassada, va morir després de l'administració per part del seu veterinari de fins a 4 dosis d'un producte abortiu, “Estrogen Neosan”, sense visitar l'animal i, per tant, sense comprovar la realitat de l'embaràs. El JPI i l'AP desestimen la demanda: si bé es considera provada la conducta negligent del veterinari en tant que la dosi subministrada va ser excessiva, la relació de causalitat entre el medicament i la mort de l'animal va ser interrompuda per la passivitat de l'actor a l'hora

de comunicar els símptomes de la malaltia al veterinari demandat i d'acudir a una clínica veterinària (F. D. 3r).

Mobiliari

104.STS, 1a, 26.1.90 (RAJ 1990, 69; MP: Jaime Santos Briz). *Juan M. G. i María M. V. c. Industrias Romi, S.A., Jorge M. B. (instal·lador) i María T. I. (venedora)*. Mort del fill dels actors per electrocució en tocar l'**armari de bany**, fabricat per la societat demandada, mentre es dutxava. L'esmentat armari tenia un defecte de fabricació: un cable estava desproveït de protecció, a causa d'un pinçament, per la qual cosa l'armari era conductor de l'electricitat. El JPI estableix la quantia indemnitzatòria de 3 milions de ptes., que és la sol·licitada pels actors, i obliga al pagament al fabricant i a la venedora. La sentència és confirmada per l'Audiència. El TS desestima el recurs de cassació de la venedora. Aplicació de la teoria de la responsabilitat per risc i de l'art. 1902 CC.

105.STS, 1a, 25.5.96⁶ (RAJ 1996, 4853; MP: Alfonso Barcalá y Trillo-Figueroa). *Arsenio R. V. c. Hiper Bébé, Roma 40-Bebés i Cunitor, S.A.* Mort de la filla de l'actor, de sis mesos d'edat, produïda per asfíxia en quedar atrapada entre els barrots del **bressol**. Sol·licitud de 10 milions de ptes. d'indemnització, estimada parcialment pel JPI (6 milions) i revocada parcialment per l'Audiència (3 milions). El TS desestima els recursos de cassació interposats per actor i demandats. Apreciació de concurrència de culpes. El TS utilitza la categoria de defecte de fabricació; *rectius*, defecte de disseny.

106.SAP Barcelona 23.4.99 (RGD núms. 664-665, gener – febrer 2000, pàgs. 1289-1291). Danys patits a conseqüència de la ruptura de dues potes de la **cadira** fabricada pel demandat que era utilitzada per l'actora. Aplicació de la L 22/1994. «Només un defecte de fabricació pot ser la causa de la inesperada ruptura de dues de les potes d'una cadira» (F. D. 2n.3 *in fine*). No consta indemnització.

Parcs d'atraccions

107.SAP Saragossa 27.9.99 (AC 1999, 1661; MP: Pedro Antonio Pérez García). *María José B. B. c. Ángel P. S. i GAN España de Seguros, S.A.* Nen que perd dos incisius en xocar de front contra un altre auto de xoc. La mare reclama per no disposar els autos de cinturons de seguretat ni existir a la pista un cartell on consti la prohibició de xocar de front. Indemnització de 129.000 ptes., que redueix la concedida pel JPI en apreciar concurrència de culpes (la mare no va agafar bé el seu fill).

Pirotècnia

108.STS, 1a, 14.10.61 (RAJ 1961, 3299; MP: Francisco Eyré Varela). *Nicolás C. C. c. Miguel P. S. i Compañía de Seguros "Fides"*. Nena que perd la visió d'un ull per l'explosió, al sòl, d'un coet. Sol·licitud d'indemnització de 100.000 ptes. i cobertura de les despeses sanitàries. El JPI obliga el fabricant, i subsidiàriament a l'asseguradora, a pagar 60.000 ptes. d'indemnització i 7.500 ptes. per a despeses mèdiques. L'Audiència revoca la sentència i absol al demandat. El TS revoca la sentència de l'Audiència i confirma la del JPI. Aplicació de l'art. 1902 CC i de la

⁶ Sentència comentada per Rodrigo BERCOVITZ RODRÍGUEZ-CANO, Cuadernos Civitas de Jurisprudencia Civil, núm. 42, setembre – desembre 1996, pàgs. 1197-1210.

teoria de creació de risc.

- 109.STS, 1a, 5.10.83 (RAJ 1983, 5230; MP: José Beltrán de Heredia y Castaño). *Teodoro B. R. c. Pirotécnica Zaragoza, S.A. i Cooperativas del Campo San Francisco de Bardena del Caudillo*. Pèrdua d'un ull a causa de l'explosió d'un coet. L'actor no havia observat les instruccions d'ús que li havien donat. Sol·licitud d'1 milió de ptes. El JPI va condemnar la pirotècnica al pagament de 700.000 ptes.; l'Audiència estima el recurs interposat per la condemnada i l'absol. El TS desestima el recurs de l'actor. No concorre negligència de la demandada.
- 110.STS, 1a, 25.3.91 (RAJ 1991, 2443; MP: Eduardo Fernández-Cid de Temes). *Agapito P. M. c. Ayuntamiento de Arrigorriaga, Comissió de Festes del barri per a l'any 1984, Eustaquio A. E. (fabricant) i Mapfre Industrial, S.A.* Explosió de coet en encendre la metxa que causa lesions a la mà de l'actor i pèrdua de tres dits. Sol·licitud de 20 milions de ptes. El JPI condemna a l'Ajuntament i a la Comissió al pagament de 8 milions. L'Audiència revoca la sentència i condemna els quatre demandats al pagament de 18 milions. Recorren en cassació l'Ajuntament i Mapfre, sent desestimats els recursos. Compensació de culpes. Culpa *in vigilando* de l'Ajuntament.
- 111.STS, 1a, 11.12.96 (RAJ 1996, 9015; La Ley 1997, 348; MP: Gumersindo Burgos y Pérez de Andrade). *Martín P. R. c. Ayuntamiento de la Anteiglesia de Erandio, Pirotècnica Astondoa, S.A. i Judith S. G. (vendedora)*. Menors d'edat (13 anys) que compren artificis pirotècnics de la Classe I. Quan, al pati del col·legi, encenen un d'aquests artificis, surten corrent tots els nois menys un, a qui l'explosió li causa greus danys en un ull. Desestimació de la demanda per totes les instàncies. Argumentació basada en art. 1902 CC. En el recurs de cassació de l'actor s'addueix, genèricament, l'incompliment de la LGDCU, però el TS considera que el referit argument constitueix una qüestió nova, per la qual cosa correspon la desestimació del motiu i del recurs. Culpa exclusiva de la víctima.
- 112.STS, 1a, 21.4.98 (RAJ 1998, 2512; MP: Pedro González Poveda). *Manuel R. A. i Estrella A. A. c. Ayuntamiento de Forcarey, Manuel C. R. (encarregat dels focs d'artifici), Compañía de Seguros AGF i altres persones desconegudes*. Sol·licitud de 70 milions de pessetes pels danys patits pel fill, menor d'edat, dels actors. El noi, de 13 anys d'edat, havia recollit un artefacte pirotècnic un dia de festes municipals i l'havia guardat durant més de 15 dies. Quan se l'anava a ensenyar a un amic seu, va explotar i li va causar greus lesions, deixant-lo en situació d'invalidesa. El JPI va condemnar a l'Ajuntament, a l'encarregat dels focs i a l'asseguradora al pagament de 28 milions de ptes., quantia que seria rebaixada a 25 per l'Audiència. El TS estima el recurs de l'Ajuntament, a qui absol (falta de relació de causalitat), i desestima el dels altres dos demandats. Negligència de l'especialista en pirotècnica, en no comprovar que tots els artefactes llançats havien explotat. Concurrència de culpes.
- 113.SAP Barcelona 27.6.00 (JUR 2000, 284321; MP: José Luis Concepción Rodríguez). *G. S. P. (perjudicada) c. G., S.A., distribuïdor, i D. A.P.C., venedor*. El 23.6.1995 l'actora, de 30 anys d'edat, va patir la perforació del globus ocular a conseqüència de l'explosió d'un petard llançat pel seu marit des de la vorera situada sota la finestra de casa seva a on es trobava l'actora. L'AP confirma la SJPI desestimàtoria de la demanda. La infracció del deure d'informació al·legada per l'actora amb base a l'art. 13 LGDCU -absència en l'envàs de l'advertència relativa a la distància de seguretat aconsellada després d'encendre la metxa del petard- no pot fonamentar la

responsabilitat dels demandats, ja que falta la prova de la incidència d'aquesta infracció en el resultat danyós (F. D. 4t). Així mateix, tampoc cal fonamentar la responsabilitat en l'existència d'un defecte en el petard conforme a l'art. 3 Llei 22/1994, perquè l'actora no ha provat ni la realitat del defecte al·legat ni la relació de causalitat entre aquest i el dany patit (art. 5 Llei 22/1994) –F. D. 5è–.

114.SAP Jaén 20.11.01 (JUR 2001, 30937; MP: José Cáliz Covalada). *Inocente O. V. c. Pirotecnia Zaragozana, S.A. i altres*. El 17.9.1994 l'actor va patir lesions a la mà esquerra a conseqüència de l'explosió d'un coet en el mateix instant en què va intentar disparar-lo. L'actor sol·licita 20.000.000 ptes. El JPI i l'AP desestimen la demanda. L'AP confirma l'estimació de l'excepció de falta de legitimació passiva dels venedors del coet realitzada pel JPI, en tant que la responsabilitat dels comerciants venedors no pot comprendre o cobrir la possible negligència del fabricant identificat d'un producte defectuós (F. D. 1r). Tampoc no pot estimar-se l'acció enfront del fabricant demandat perquè l'actor no ha provat que la causa de l'explosió instantània del coet fos l'existència d'un defecte en el producte (arts. 3.1 i 5 Llei 22/1994). De les proves practicades, tant el JPI com l'AP conclouen que va ser la pròpia conducta de la víctima, en retenir el material explosiu a la seva mà més temps del degut, la que va venir a provocar l'accident. Així mateix, l'AP adverteix que, tractant-se d'elements de risc, no basta l'adopció d'una diligència mitjana, sinó que és necessari exhaurir l'adequada als deures de precaució propis de la disposició i ús d'un mecanisme perillós (F. D. 3r).

Productes químics

115.STS, 1a, 29.5.93 (RAJ 1993, 4052; MP: Pedro González Poveda). *Casilda D. B. c. Comercial Farmacéutica Castellana, S.A. (fabricant) i Ridruejo Hermanos, S.L. (distribuïdor)*. Danys patits en utilitzar una ampolla de benzè nitració per netejar la roba. Falta d'advertència en l'etiqueta de l'ampolla que el producte no era apte per a ús domèstic. Concurrencia de culpes. Indemnització d'1,2 milions de ptes.

116.STS, 1a, 22.5.01 (RAJ 2001, 6467; MP: Antonio Gullón Ballesteros). *Emilia N. C. c. Pérez Navarro, S.L. (venedora), Euroquem, S.A. (subministradora) i NCH Española, S.A. (fabricant)*. Danys patits per l'ús domèstic d'un producte, destinat a aplicacions industrials, per no utilitzar les mesures de protecció necessàries (caretas). A l'envàs del producte figurava un pictograma amb dues calaveres amb tibies encreuades per advertir de la perillositat del contingut (àcid sulfúric concentrat). El JPI desestima la pretensió en considerar prescrita l'acció; l'AP condemna als demandats al pagament solidari d'uns dos milions de ptes. El recurs de cassació interposat per la fabricant i la distribuïdora és estimat pel TS: no va existir defecte d'advertències; el dany es va produir per la conducta negligent de la venedora en facilitar a un particular un producte perillós sense advertir-li sobre la seva manipulació ni els mitjans de protecció.

Productes químics per a plantacions agrícoles

Conservants

117.STS, 1a, 30.9.99 (RAJ 1999, 7848; MP: Antonio Gullón Ballesteros). *Mercedes R. R. c. Fortuna Agrícola, S.L.* L'actora va comprar al comerciant Manuel R. S. el producte Sipcavit-1, qui l'havia comprat al seu torn a la demandada. El mencionat producte servia per a conservar la fruita un cop ja tallada ("fruits tardans") i no per ser aplicat als "ràims joves", com va fer l'actora, fet que va provocar la pèrdua de la seva collita de plàtans el 1982. La demandant

reclamava gairebé 8 milions de ptes. per aquesta pèrdua. El JPI va desestimar la demanda; l'AP va revocar la sentència i va estimar la pretensió. El TS estima el recurs de la demandada: el dany es deu exclusivament a l'actuació de la víctima, qui va desatendre les instruccions d'ús del producte. Importants consideracions sobre solidaritat i litisconsorci passiu necessari.

Herbicides

- 118.STS, 1a, 10.2.88 (RAJ 1988, 774; MP: Matías Malpica y González-Elipe). *Jorge A. M., José S. C., Pedro P. Z. c. Pascual A. P.* Herbicida comprat per tres agricultors que, en ser aplicat en la forma que havia indicat el venedor i no seguint les instruccions d'ús de l'herbicida, provoca la pèrdua de la collita de síndries. Reclamació de 5,1 milions de ptes. Totes les instàncies jurisdiccionals desestimen la pretensió dels actors, fonamentada en l'art. 1902 CC. Falta d'acreditació de la relació causal entre l'actuació del demandat i el dany patit pels demandants. Tampoc s'acredita que el producte venut fos l'utilitzat.
- 119.STS, 1a, 5.7.94 (RAJ 1994, 5602; MP: Jaime Santos Briz). *Julio Ll. Ll. c. Amalio Ll. A. i Francisco M. Ch.* Danys causats en tarongerar per la polvorització d'un herbicida, per encàrrec de l'actor. El JPI va condemnar a Amalio a pagar la quantitat que resultés en execució de sentència i l'Audiència va confirmar la decisió. El recurs de cassació interposat pel condemnat és desestimat. Negligència del demandat: no va distingir les varietats de tarongers i va desatendre les advertències de les Autoritats Públiques sobre l'efecte de determinats herbicides en alguns tarongers.
- 120.SAP Valladolid 21.10.94 (AC 1994, 1744; MP: Miguel Ángel Sendino Arenas). *Sociedad Agraria de Transformación "Los Manolos" c. Ciba-Geigy, S.A., Winterthur Sociedad Suiza de Seguros i Zalsa Agroservicios, S.L.* Herbicida adquirit a Zalsa Agroservicios, S.L. que causa danys en les collites. El JPI condemna a Ciba-Geigy, S.A. i a l'asseguradora al pagament de 17,2 milions de ptes. L'Audiència revoca la sentència i absol a les condemnades. Consideracions sobre el concepte de "fabricant": ho és qui fabrica una part component del producte i, segons la sentència, també qui aporta la patent, la fórmula de composició i el mètode de fabricació. En el cas, Ciba-Geigy és la titular de la patent de l'herbicida "Codal" i fabrica i subministra un dels seus components, el metaclor. Aplicació de la LGDCU a destinataris finals del producte, no als qui l'utilitzen en el procés empresarial. Falta d'acreditació del defecte i del dany.

Insecticides

- 121.STS, 1a, 29.3.83 (RAJ 1983, 1641; MP: José María Gómez de la Bárcena y López). *Antonio G. N. i Concepció G. L. c. Sociedad Anónima Cros, S.A. i Agrocrós, S.A.* Danys produïts en el conreu de l'oliverar dels actors per l'aplicació de determinats productes químics adquirits a les demandades per prevenir i combatre plagues. El JPI estima en part la demanda i condemna a les demandades a pagar mancomunadament als actors 1.200.000 ptes. L'AP revoca en part la SJPI i substitueix la quantia indemnitzatòria per la quantitat que es fixi en execució de sentència. El TS confirma la SAP: l'obligació d'indemnitzar dels demandats deriva dels arts. 1100 i 1108 CC. L'acció exercida no és la de culpa extracontractual sinó la contractual (Considerant 2n).
- 122.STS, 1a, 20.10.83 (RAJ 1983, 5334; MP: Jaime Santos Briz). *Salustiano B. G. i altres c. Cyanamid Ibérica, S.A. i Industrias Químicas Sepiol, S.A.* Danys ocasionats en els conreus dels actors

derivats de l'aplicació del producte insecticida "Thimet 10%", granulat, a les seves finques. El prospecte del producte no incloïa la prohibició de posar en contacte el producte amb les llavors. Els actors sol·liciten indemnització pels danys causats i els beneficis deixats d'obtenir. El JPI estima la demanda i condemna als demandats a pagar solidàriament a cadascun dels actors, excepte a Silvino G. P., la quantitat resultant en execució de sentència. L'AP revoca la SJPI en l'extrem de reduir les indemnitzacions al 50% dels danys i perjudicis produïts. El TS confirma la SAP: correspon la condemna als demandats perquè "no van acompanyar les instruccions imprescindibles per l'ús d'una substància tòxica en elevat grau, deixant de posar en coneixement dels agricultors compradors del producte la forma del seu ús correcte" (Considerant 1r).

123.STS, 1a, 14.11.84⁷ (RAJ 1984, 5554; La Ley 1985, 5009; MP: Jaime de Castro García). *Nou agricultors c. C. Ibérica, S.A. i Industrias Químicas S., S.A.* Danys ocasionats en conreus de blada-rave derivats de l'aplicació del producte "Thimet", nou al mercat. El producte és fabricat per C. Ibérica, S.A. i comercialitzat en exclusiva per Industrias Químicas S, S.A. El JPI va desestimar la demanda; l'Audiència va condemnar a les empreses al pagament d'una quantitat que es determinaria en execució de sentència. El recurs de cassació interposat per C. Ibérica, S.A. és estimat, havent de respondre del pagament de la indemnització Industrias Químicas S., S.A. Correspon la condemna de la distribuïdora per no advertir els agricultors de com havia d'usar-se l'insecticida. D'una altra banda, correspon l'absolució de la fabricant perquè va advertir diligentment a la distribuïdora.

124.STS, 1a, 3.10.91 (RAJ 1991, 6902; La Ley 1992, 12088; MP: Antonio Fernández Rodríguez). *Joaquín A. I. c. Schering España, S.A.* Reclamació de 16,7 milions de ptes. pels danys causats als llimoners de l'actor deguts a l'ús d'un producte del demandat, el qual, segons les instruccions, era apte per a una determinada plaga quan en realitat no era així. El JPI va estimar la demanda; l'AP va rebaixar la indemnització a 8,3 milions. El TS desestima el recurs de cassació de la demandada i estima el de l'actor, elevant la indemnització a gairebé 8,9 milions.

125.STS, 1a, 31.7.97 (RAJ 1997, 5617; MP: Jesús Marina Martínez-Pardo). *Joaquín Emilio B. B. i altres c. Agrocros, S.A. i Cardona y Celma, S.L.* Danys causats a presseguers per ús d'un producte en l'etiqueta del qual no s'advertia, precisament, de la prohibició d'utilitzar-lo pels referits arbres. Correspon la condemna d'Agrocros, S.A. No s'indiquen quanties. Inclusió dels agricultors en l'àmbit de protecció de la LGDCU.

126.SAP Balears 30.3.01 (JUR 2001, 179396; ED 2001, 13621; AC 2001, @790; MP: Miguel Ángel Aguiló Monjó). *Adelina J. O. i altres c. Mª Rosa B. C. i altres.* Explosió ocorreguda el 16 de juliol de 1994 que va afectar diversos habitatges i que va ser produïda per l'ús incorrecte de 47 pots d'un plaguicida altament perillós i inflamable («Keycorc», d'Industrial Q., S.A.: insecticida fumigant per a desinfecció de cereals i lleguminoses). Reclamació dels propietaris dels habitatges afectats. Es declara la responsabilitat de la consumidora per ús negligent del producte; de l'empleat de l'establiment on aquella va adquirir el producte, per assessorament negligent; de l'establiment on es va vendre el producte, per culpa *in vigilando* i de forma directa; de la

⁷ Sentència comentada per José Gabriel STORCH DE GRACIA Y ASENSIO, "Daños causados por los productos elaborados", La Ley 1985, pàgs. 615-623.

fabricant, per no haver extremat les precaucions donada la perillositat del producte; i de l'Administració de l'Estat, per incomplir la funcions de vigilància, inspecció i control.

Productes sanitaris

- 127.SAP Burgos 13.5.94 (AC 1994, 892; MP: Juan José Marín López). *María Luisa D. G. c. Diusa, INSALUD i María Paz R. A.* Cas pràcticament idèntic al de la STS, 1a, 24.9.99 que es comenta a continuació. El JPI va condemnar a Diusa al pagament de 2,1 milions de ptes., i l'Audiència va estendre la condemna a l'Administració.
- 128.SAP Lugo 17.10.95 (La Ley 1996, 991; MP: Remigio Conde Salgado). *Leonardo T. C. c. A. [o O.] L. S.A., Antonia R. P., Joaquín H. V., Servicio Galego de Saúde i Tesorería General de la Seguridad Social.* Ruptura de catèter fabricat i subministrat per la societat demandada, que és declarada responsable. Reducció de la quantia indemnitzatòria de 10 milions de ptes. a 6. Aplicació de la LGDCU i art. 1902 CC.
- 129.SAP Burgos 7.6.99 (AC 1999, 5572; RGD 666, pàgs. 3410-2; MP: Ramón Ibáñez de Aldecoa Lorente). *Félix T. R. c. Laboratorios Ferring, S.A. – empresa importadora i distribuïdora – i AGF La Unión y El Fénix – aseguradora –.* Medicament que és subministrat amb una cànula per a què sigui administrat per via rectal. La referida cànula tenia unes “rebaves laterals” que van produir danys a l'actor. Condemna de la importadora – subministradora i de la seva asseguradora al pagament de 743.952 ptes.
- 130.STS, 1a, 17.4.98 (RAJ 1998, 2055; El Derecho 98/2283; MP: Antonio Gullón Ballesteros). *Vicenta Z. M. c. Servicio Vasco de Salud i Pedro H. A.* Ruptura de xeringa mentre era utilitzada pel metge demandat. Sol·licitud de 19,4 milions de ptes. d'indemnització. El JPI va condemnar al Servei Basc de Salut al pagament de 7,5 milions de ptes. quantia incrementada fins gairebé els 10,9 per l'Audiència. El TS estima el recurs de cassació i absol al demandat: defecte de fabricació no imputable al Servei de Salut.
- 131.STS, 1a, 24.9.99 (RAJ 1999, 7272; MP: Alfonso Villagómez Rodil). *María Ángeles E. M. c. DIU, S.A. i Diputació Provincial de València.* Embaràs de dona a qui se li havia col·locat un dispositiu intrauterí anticonceptiu que va resultar defectuós. Posteriorment, el tipus de dispositiu utilitzat va ser retirat del mercat, perquè es produïen contínues reclamacions. El JPI va condemnar la fabricant; l'AP va estendre la condemna a l'Administració i la va determinar en 2 milions de ptes. El TS desestima el recurs de cassació de la Diputació. Condemna per actuació negligent.
- 132.STS, 1a, 22.11.99 (RAJ 1999, 8618; MP: Xavier O'Callaghan Muñoz). *Juana de la T. T. c. INSALUD, Abbot Laboratories, S.A., José M. M. i La Unión y el Fénix Español, S.A.* Quatre centímetres d'un catèter van quedar seccionats en el cos de l'actora, de 30 anys d'edat, en retirar-se'l després del part (28.9.1988). El 4.10.1988 el segment del catèter va ser localitzat en una branca distal de l'artèria pulmonar esquerra, però es va descartar intervenció quirúrgica per contraindicació. El 15.10.1988 l'actora va ser donada d'alta i se li va indicar control ambulatori. A les diligències penals seguides per aquests fets es va dictar Interlocutòria de sobreseïment (15.12.1999). L'actora reclama 100.000.000 ptes. El JPI desestima la demanda per entendre prescrita l'acció. L'AP estima el recurs d'apel·lació de l'actora en allò referit a revocar la condemna en costes i confirma la SJPI en la resta. El TS casa la SAP, condemna a l'INSALUD a pagar 30.000.000 ptes. i absol als restants codemandats: provat el dany i la seva relació de causalitat amb el servei sanitari, l'INSALUD respon objectivament en base a l'art.

28.2 LGDCU -el TS també basa la responsabilitat de l'INSALUD en la culpa *in vigilando* o *in eligendo* prevista a l'art. 1903.4è CC- (F. D. 3r).

133.STS, 1a, 15.11.00⁸ (RAJ 2000, 8987; La Ley 2000, 10874; MP: Román García Varela). *Leonardo T. C. c. Joaquín H. V., María Antonia R. P., Abbott Laboratories, S.A., Tesorería General de la Seguridad Social, INSALUD i Servicio Galego de Saude*. Mentre es preparava l'actor a una operació al gener de 1987, es va trencar el catèter que se li col·locava, traslladant-se (una part?) fins a l'artèria pulmonar principal de l'actor, motiu pel qual va haver de ser intervingut quirúrgicament. El JPI va condemnar el fabricant del catèter al pagament de 10 milions de ptes.; l'AP va rebaixar la indemnització a 6. El TS desestima el recurs del fabricant i confirma la sentència de l'AP. Aplicació de la LGDCU.

134.SAP Cantàbria 9.1.2002 (JUR 2002, 95634; MP: Joaquín Tafur López de Lemus). *Félix CX. R. c. INSALUD, Instituto Social de la Marina, Hospital Universitario Marqués de Valdecilla i Manuel G. M.* Ruptura de catèter mentre es retirava correctament la sonda. El JPI i l'AP desestimen la demanda: els segments que van quedar al cos del pacient no li van causar cap dany. L'agreujament de la seva malaltia es va deure exclusivament al seu caràcter crònic.

Llavors

135.SAP Toledo 2.3.98 (AC 1998, 697; MP: Julio Tadense Calvo). *Majazul, S.C.L. c. Nunhems Semillas, S.A.* Llavors subministrades que donen lloc a una collita inservible. El JPI estima parcialment la demanda i l'Audiència desestima el recurs de la demandada. El cas ha de resoldre's per les regles generals de responsabilitat civil i no per les de responsabilitat del fabricant: l'actora no és destinatària final del producte i es tracta d'una primera matèria agrària.

136.SAP Còrdova 20.3.00 (AC 2000, 910; MP: Juan Ramón Berdugo y Gómez de la Torre). *Francisco M. V. i altres c. Novartis Seeds, S.A. i Azucareras Reunidas de Jaén, S.A.* Espigat de bleada-rave conreada pels actors amb les llavors subministrades per Novartis Seeds, S.A. L'AP confirma la SJPI desestimària de la demanda. Després de descartar l'aplicació de la normativa especial al cas (LGDCU, en tant que l'actor no té la consideració legal de consumidor, i Llei 22/1994, en tant que les primeres matèries agrícoles estaven excloses del seu àmbit d'aplicació material en el moment de la resolució) i aplicar l'art. 1902 CC, l'AP considera que l'actor no ha acreditat que la causa de l'espigolat consisteixi en un defecte en les llavors subministrades per Novartis Seeds, S.A., la qual cosa exclou la seva responsabilitat (F. D. 7è i 8è) Així mateix, l'AP confirma la falta de legitimació passiva «ad causam» de Azucareras Reunidas de Jaén, S.A. establerta pel JPI: la part actora va encarregar a la codemandada la compra de les llavors i aquesta, com a simple mandatària verbal, les va adquirir i se les va entregar, però el contracte de compravenda vincula exclusivament a la part actora i al fabricant de les llavors (F. D. 3r).

Canonades

137.SAP Balears 31.7.01 (AC 2001, 2336; MP: Catalina Mª Moragues Vidal). *Zurich Seguros España, S.A. c. Industrias Mabe, S.L. i Seguros Catalana Occidente, S.A.* Danys ocasionats per les humitats produïdes en els apartaments de l'assegurat de l'actora a causa de la ruptura d'una canonada de subministrament d'aigua fabricada per la codemandada Industrias Mabe. L'actora interposa acció *ex art.* 43 LCS. El JPI estima parcialment la demanda i condemna a les demandades a pagar solidàriament a l'actora 105.000 ptes. L'AP confirma la SJPI: l'actora ha acreditat l'existència del dany, la seva quantificació i la seva causa (art. 5 Llei

⁸ Sentència comentada per Juan José MARÍN LÓPEZ, Cuadernos Civitas de Jurisprudencia Civil, núm. 56, abril - setembre 2001, pàgs. 467-489.

22/1994). Industrias Mabe al·lega, però no prova, que el defecte de la canonada es va deure al material utilitzat, que no va ser fabricat per ella. Així mateix, tampoc ha acreditat que en la fabricació de les canonades s'hagués actuat amb total diligència (art. 1902 CC) –F. D. 3r-.

Estris domèstics

Encenedors

138.STS, 1a, 11.10.01 (RJ 2001, 8735; MP: Vázquez Sandes). *Alberto G. G. c. Laforest Bic, S.A.*
Explosió d'encenedor que causa danys. Condemna a la fabricant al pagament d'uns 4 milions de ptes. Inversió de la càrrega de la prova. Aplicació de la LGDCU.

Escales

139.SAP Burgos 9.2.99 (AC 1999, 3782; MP: Ildefonso Barcalá Fernández de Palencia). *“Demandant” c. Centro Comercial Pryca*. Venda d'escala “multiposicions” (5.950 ptes.), embolicada hermèticament en un plàstic tancat, que es trenca a l'utilitzar-se per primera vegada. Se sol·licita una indemnització de 327.950 ptes., en concepte del valor de l'escala i de les lesions patides en caure d'ella (van ser necessaris 46 dies de curació de la fractura de l'arc costal d'una costella). En el cas, respon el venedor, que no el fabricant, *ex art. 1902 CC* – encara que s'utilitza el concepte d'unitat de culpa civil- i no per aplicació art. 4.3 L 22/1994. Indemnització de 235.950 ptes. (5.000 ptes. per dia, i no les 7.000 proposades per l'actor).

140.SAP Santa Cruz de Tenerife 23.9.2001 (AC 2001, 18469; MP: Pilar Aragón Ramírez). *Jean L. B. c. Goyo e Hijos C. B.* Defecte de fabricació d'escala de mà, consistent en una fallada de l'encunyat en fàbrica, que va provocar la ruptura d'aquesta i la consegüent caiguda de l'actor, qui va patir diverses lesions. L'actor havia comprat l'escala a la comunitat de béns demandada, qui l'havia encarregat a un majorista a petició de l'actor. El JPI i l'AP desestimen la demanda: davant l'art. 1902 CC i l'art. 26 LGDC, al·legats per l'actor, és d'aplicació preferent al cas l'art. 4.3 Llei 22/1994, que estableix una responsabilitat subsidiària del subministrador enfront del fabricant o importador del producte. El fabricant està perfectament identificat (Fàbrica Tular) i contra ell ha de dirigir-se l'acció en primer lloc (F. D. 3r i 4t).

Olles a pressió

141.SAP València 19.1.02 (Actualidad Civil 2002, 21; MP: Purificación Martorell Zulueta). Condemna de la fabricant de l'olla per falta d'advertències sobre la seva conservació. En concret, no s'indicava la necessitat de canviar la junta de cautxú quan s'hagués endurit. No concorre culpa exclusiva de la víctima. No consta ni l'abast dels danys ni la indemnització concedida.